

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.

Inspektor: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglaš 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zensitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, prtljčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . . . K 300—
polletno 150—
3 mesečno 75—
1 25—

„Pri morebitnem povzpetju se ima daljša naročilna doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno 4 po nakaznici. Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

v inozemstvu:

celoletno K 420—
polletno 210—
3 mesečno 105—
1 35—

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 120 K

Pošilna plačana v gotovini.

Dr. Henrik Steska:

Obseg teritorialne samouprave.

Ustava bo morala točno povedati, kateri posli pripadajo teritorialni samoupravi, naj si se že konstituenta odloči za katerikoli sistem teritorialne samouprave. Teritorialni samoupravi pripada del notranje uprave in del finančne uprave. Vso javno upravo delimo običajno v pet strok, v notranjo upravo, v sodno upravo, v zunanjo upravo, v vojaško upravo in v finančno upravo, ter razumemo pod notranjo upravo vso ono javno upravo, ki ne spada k eni izmed ostalih štirih upravnih strok.

Finančna uprava teritorialnih samoupravnih korporacij ima skrbeti za upravo lastne imovine. Lastno imovino delimo v tri vrste, v finančno premoženje, ki mu je le namen, da dohodke donaja, nadalje v upravno premoženje, ki tvori pred vsim stvarno podlago za izvrševanje upravnih nalog (na primer uradnega posloja, šol, posloja, bolnišnice, vodovodi) in končno v javno last, ki služi občini uporabi (na primer javni poti in ceste). Ker pa dohodki lastne imovine le redkokdaj zadostujejo za kritje izdatkov, tedaj je teritorialnim samoupravnim korporacijam poskrbeti za kritje primanjkljaja z dohodki davščin (davkov in pristojbin), ki se odmerjajo ali kot doklade samoupravnih korporacij k državnim davščinam ali pa samostojno. To nalaganje davščin je izrazit oblastven posel samoupravnih teles.

Pri notranji upravi gre pred vsim za troje funkcij, za policijo (v širšem pomenu), za razsojanje o javnih pravicah in za neposredno pospeševanje narodnega gospodarstva, prosvete in zdravstva. Policija v širšem smislu odvrca v svrhu vzdrževanja dobrega reda med prebivalstvom vse ono delovanje in vedenje ljudi, ki se ali aktivno ali pasivno protivi dobremu redu ter ogroža obstoj države in njenih institucij, življenje, zdravje in imovino posameznikov. Svojo nalogo vrši policija s poveljevanjem (policijske prepovedi in zapovedi), s kaznovanjem (policijske kazni), s neposredno silo in s podelitvijo policijskih dovolil. S poveljevanjem in z uporabo neposredne sile skuša policija doseči tako obnašanje ljudi, ki odgovarja dobremu redu, s kaznovanjem določi onemu, ki zakrivi kršitev dobrega reda, s

kaznijo zlo, in s podelitvijo policijskega dovolila dovoljuje nekaj, kar je zaradi opasnosti za dobri red načeloma prepovedano in kar se le pod gotovimi pogoji more brez nevarnosti dovoljevati.

Poleg policije pripada notranji upravi tudi dober del razsojanja o javnih pravicah in dolžnostih. To razsojanje ima namen, da avtoritativno razsoja o obstoju ali neobstoju kake javne pravice ali javne dolžnosti. O javnih pravicah ali javnih dolžnostih pa govorimo tedaj, kadar gre za pravno razmerje med državo ali samoupravo na eni strani in njima podrejenimi osebami (fizičnimi ali zasebnimi in javnimi jurističnimi osebami) na drugi strani in tedaj en subjekt prevladuje nad drugim.

Notranja uprava pa ne pospešuje duševne, telesne in gospodarske kulture zgolj indirektno s policijo in z razsojanjem, temveč tudi neposredno s tem, da podeljuje odnosno omogoča posameznim fizičnim ali jurističnim osebam razne načine: 1. uprava podeljuje javne pravice z dovolitvijo posebne intenzivne uporabe javne lasti (na primer podelitev koncesije za uporabo javne ceste ali vode preko obče dopustne uporabe) ali z dovolitvijo takega delovanja, ki je kot javen monopol pridržano javni upravi (na primer železniške, brzojavne koncesije, podelitev javnosti zasebnim šolam) ali z dovolitvijo tuje lastnine ali služnosti na tuj posesti s pomočjo popolne ali delne razlastitve (na primer razlastitve za cestne gradbe, železnice, vodne gradbe, elektrovođe itd.) ali s pripoznanjem posebnih javnih sposobnosti (na primer državljanstvo, domovinstvo, juristična osebnost). 2. Nadalje omogoča javna uprava uporabo raznih javnih zavodov in naprav, katerih se posamezniki ali morajo posluževati (na primer: ljudske šole, obrtne in trgovske nadaljevalne šole) ali katerih se po lastni volji smejo posluževati, a uporaba ni javna dolžnost (na primer meščanske šole, srednje šole, razne strokovne šole, tečaj, javne ceste, pošta, brzojav, železnice, bolnišnice, hiralnice, zavarovalnice, vodovodi, elektrarne in plinarne) ali kojih dobrote uživajo brez vsakega sodelovanja (na primer cestna razsvetljava). 3. Končno včasih javna uprava tudi s subvencijami

mi ali prispevki podpira razne naprave ali zavode zasebnikov odnosno zasebnih ali javnih združenj.

Ako se odkaže pokrajinski ali okrajni (okrajni) samoupravi le pospeševanje gospodarske, telesne in duševne kulture z lastnimi gromitimi sredstvi, potem bi jej pripadali poleg lastne finančne uprave pač le posli, ki so naštetih pod črkama 2. in 3., vendar ne gre, da bi se ustava zadovoljila s presplošnimi izrazi kakor pospeševanje lokalnih interesov, treba je, da našteva upravne grane, glede katerih sme z ustanavljanjem, vzdrževanjem in subvencioniranjem raznih naprav uporabljati svoja finančna sredstva. Ker izvirajo ta finančna sredstva večinoma iz javnopravnih virov, namreč iz davščin, in se te prebivalstvu enostransko nalagajo, vsled tega je pač potrebno, da se določi, kaj smejo pokrajina, okrajne (okraj) in občina kot samoupravna telesa s svojimi gromitimi sredstvi pospeševati. Mnogobrojnost raznih naprav izključuje sicer naštevane vse vrste naprav, ki služijo pred vsim krajevnim interesom, ne izključujejo pa navedbe teh upravnih gran.

Senkaj bi spadale naslednje:

a) naprave za prozvalanje dobrin (elektrarne, plinarne itd.);
b) lokalne prometne naprave (lokalne ceste in poti, lokalne železnice, kanali, luke, avtomobilne zveze itd.);
c) naprave za odvrčanje elementarnih nezdod (uravnave rek, zagradbe hudournikov itd.);
d) zdravstvene naprave (bolnišnice, blaznice, hiralnice, zavodi za gluhozeme, za slepce, pokopališča itd.);

e) srednje in strokovne šole in tečaj.

f) zavarovalnice za kmetijstvo in zavodi za hipotekarni kredit.

S posebnimi zakoni bi se smelo še druga podjetja dovoliti teritorialni samoupravi.

Za primer, da bi ustanavljanje, vzdrževanje ali subvencioniranje določenih naprav ne bilo le dovoljeno teritorialnim korporacijam, temveč obenem tudi dolžnost, potem se bo ta dolžnost pač morala s posebnim izvršilnim zakonom ugotoviti.

Težja je določitev kompetence teritorialnih samoupravnih korporacij, kadar jim naj pripadajo tudi izven finančne uprave oblastveni posli. Poznejši neplodni parlamentarni boji in pa mnogobrojni kompetenčni spori zaradi meja med državno upravo in

teritorialno samoupravo se morajo izključiti, a bi prav pogostokrat nastali, če ustava sama ne bo določila, katere oblastvene posle izvršuj samouprava. Pri oblastvenih poslih ne sme biti nejasnosti glede kompetence.

Ako ima država ne le v svojem središču, temveč tudi v posamezni pokrajini in v posameznem okraju (okraju) svoje lastne organe za notranjo upravo, potem ona lahko vse oblastvene posle notranje uprave sama vrši, vendar pa so vsled svojega bolj lokalnega značaja nekateri teh poslov prav primerni za samoupravo.

V to kategorijo oblastvenih poslov lokalnega značaja bi spadalo pred vsim izvrševanje pravnih norm o poljedelstvu, živinoreji, gozdarstvu, lov in ribarstvu, o javnih cestah, potih in mostovih, o gradbi poslopij in drugih stavb in o regulaciji naselbin, o tujskem prometu in letoviščih, o oskrbi ubožcev in zaščiti dece in mladine.

Ako se prepustijo teritorialni samoupravi tudi oblastveni posli glede ravnokar navedenih upravnih panog, potem spada v lastno področje pokrajinskih okrajnih (okrajnih) in občinskih samoupravnih teles tudi policija, nadalje razsojanje in končno pospeševanje v teh panogah v vsem obsegu in ne le glede neoblastvenih opravil.

Vsled teh oblastvenih poslov bi imeli cel sistem nadrejenih in podrejenih samoupravnih korporacij. Omejene oblastvene posle bi namreč v nižji stopnji vobče opravljala nižja samouprava, v višji pa nadrejena samoupravna telesa. Včasih v važnejših stvareh bi zakoni odnosno avtonomne norme morala določile, da pripadajo že v prvi stopnji kaka oblastvena odredba najvišji, to je pokrajinski samoupravi.

Umljivo je, da odgovarjaj kompetenca občinske samouprave kolikor mogoče kompetenci okrajne (okrajne) in pokrajinske samouprave. Razlike bi obstajale pač v tem, da krajna kompetenca ni ista, nadalje da odredajo višje teritorialne samoupravne korporacije v višji instanci in končno da so slednjim pridržane nekatere važnejše odredbe oblastvenega značaja že v prvi stonil.

Da bi vsa lokalna policija spadala v lastno področje teritorialne samouprave, to pač ne gre. Tudi je izraz »lokalna policija« premalo točen. Le ona policija, ki se nanaša na gori omenjene bolj lokalne upravne

panoge, pripadaj samoupravi. Varnostno in zdravstveno policijo pa naj izvršujejo državna pokrajinska in državna okrajna (okrajna) oblastva, odnosno v prenešenem področju občina in to tudi takrat, ko gre za lokalno policijo. Med lokalno in nelo kalno varnostno odnosno zdravstveno policijo ni točne meje. Ena prehaja v drugo. Preveč kompetenčnih sporov bi nastalo, s tem se popolnoma izognemo, ako vse varnostno policijske posle glede zdravstva pridelimo neposredno državnim upravim in ako le najnižji samoupravni jedinici, to je občini pripadajo nekateri teh poslov v prenešenem področju. Glede tega svojega prenešenega področja bi bila občina seveda podrejena državnim upravnim oblastvom. Ta oblastva bi v stvareh občinskega prenešenega področja postopanje lahko nase pritegnila odnosno dotične občinske odredbe kasirala ali reformirala in sicer ne le tedaj kadar bi upravni akti občine kršili zakone, temveč tudi takrat, kadar bi bil upravni akt zgolj neprimeren.

Poleg doslej naštetih konkretnih oblastvenih upravnih aktov pa poznamo še abstraktne odredbe samoupravnih teles. Tem prištevamo sobesno takozvana avtonomna pravila, ki imajo svoj izvor v lastni normotvorni moči samoupravne korporacije. Ta avtonomna pravila ustvarjajo novo objektivno pravo v določenih samoupravi pripuščenih upravnih granah. Glede onih gran javne uprave, v katerih izdaja iz lokalnih razlogov teritorialna samouprava konkretne oblastvene akte, je nedvomno primerno, če sme izdati tudi avtonomna pravila. Izvzete bi seveda bile vse stvari, ki spadajo pod kazensko pravosodje ali se nanašajo na civilno pravo. Taka avtonomna pravila bi bila primerna tudi za določitev podrobnosti o ustroju teritorialnih korporacij. Pred vsim bi pokrajine avtonomne norme izdale, a kolikor bi to pokrajinska avtonomna pravila ali pa državni zakoni dopuščali, bi tudi nižja teritorialna samoupravna telesa izdala podrobnejše izvršilne naredbe.

Pristopajte k „Jugoslovenski Matici“!

Thais.

Roman. Spisal Anatole France, član Francoske akademije.

Tisti čas je bilo ob dolenjem Nilu vse polno puščavniških naselbin. Mladenci in starci so živeli tam posamič ali v malih skupinah, delali in molili ter se s postom in vsakovrstno pokoro pripravljali za večno življenje. Ni ga bilo med njimi, ki bi bil svojemu grešnemu mesu posvečal le najmanjšo skrb. Telesne bolezn in rane so pozdravljali z radostjo, ker so vedeli, da prinašajo odrešenje njihovim dušam. Tako so se izpolnile besede prerokove, ki je rekel: »Vzkliho bo cvetje v puščavi«.

Legije zavrženih angelov so bile neprenehoma na delu, da bi premotile svete moze. Zalezovali so jih v obliki šakalov in hijen, mnogokrat pa tudi v ženski podobi. Kajti dasi so hudobni duhovi v resnici grdi in odurni, si nadenejo časi vendar lepo in zapeljivo vnanost, da laže dosežejo svoj namen.

Odkar se je bil stoletni stavec Antonij preselil v večnost, ga med puščavnik ni bilo zaslužnejšega moza od Paphnučija, opata antiojskega. Postil se je mnogokrat tri dni zapored, nosil je trd spokorni pas in

pri molitvi je bil s čelom ob tla, da je dobilo s časoma kožo kakor velbdov podplat. Bil je rodom iz Aleksandrije in njegovi starši so bili ugledni ljudje, ki so skrbeli za to, da se je izučil v posvetnih vedah.

V svoji prvi mladosti je bil vdan vsakovrstnim zmotam in lažem pesnikom in filozofov, vžival je umetno pripravljene mesne jedi in posejal javne kopeli. Skratka: živel je tako, da bi bilo njegovo življenje takrat skoro bolj zaslužilo ime smrti nego življenja. Toda zadel ga je žarek nebeskega usmiljenja: izpreobrnil ga je krščanski svečenik. In ko je neki dan čul diakona čitati v cerkvi: »Ako hočeš biti popoln, prodaj, kar imaš, in daj ubogim«, je šel in prodal svoje imetje ter se podal v puščavo.

Zgodilo se je pa, da se je Paphnučij nekega dne domislil lepe plesalke Thais, ki jo je bil često videl v Aleksandriji, predno je začel svoje spokorno življenje. In glej: komaj mu je pala v dušo nje podoba, že je stal majhen šakal ob vnožju njegovega trdega ležišča.

Thais je bila hči ubogih poganskih staršev. Njen oče je bil pljanec, njena mati malo prida. Deklece je bilo prepuščeno samo sebi in staremu sužnju Ahmesu. Ki je bil kristijan in je skrbel, da je bila njegova varovanka

po kratkem poduku v verskih rečeh krščena. Po mučeniški smrti Ahmesovi pa Thais pozabi, kar je bilo, in se da premostiti po stari ženski, ki jo je nagovorila: »Sladka Jacinta, hčerka svetlobe, pojdi z menoj in ne bo ti treba delati drugega kakor plesati in smehljati se«.

Thais je rekla: »Zakaj bi ne šla?« In odšla je s starjo v Antiohijo, kjer je postala veselje in nasladi mladega sveta. Da pokaže svojo umetnost rodnemu mestu, se povrne Thais, takrat že ugledna in bogata, v Aleksandrijo, kjer je imel Paphnučij v svoji mladosti dostikrat priliko videti jo. In ne moglo bi se reči, da ni rad gledal njenega plesa, ki je mnogokrat spominjal na najstrašnejše strasti.

Teh plesov se je domislil Paphnučij oni večer, ko je z grozo opazil, da je prestopil šakal prag njegovega bivališča in se bližal njegovemu ležišču. In Paphnučij je pokleknil ter je molil: »Ti, ki si položil usmiljenje v naša srca kakor roso v puščavo, dobi Bog, bodi zahvaljen. Ženska, ki se je spominjam, je delo Tvojih rok, je dih Tvojih ust. Reši jo, o Gospod, iz objema satanovega.«

In sklenil je potovati v Aleksandrijo in izpreobrnti Thais. Odkril je svoj načrt staremu Palemonu, ki je

bil izmed najmodrejših od menihov antiojskih. In Palemon mu je dejal: »Spomni se, o Paphnučij, besed starega Antonija, ki je rekel: Kjerkoli ste, ne hodite drugam. Slabo je za puščavnika mešati se v posvetne stvari.«

Toda Paphnučij ni poslušal besede modrosti. Vzel je popotno palico in stopal ob Nilu navzdol. Žela, lakota in vročina ga niso motile. Sinja reka mu je kazala pot in nad njim se je razprostiralo vedro nebo. Toliko čudeznega je bilo vsenaokrog, da je Paphnučij od časa do časa potegnil svojo kuto čez glavo, da bi ne videl vse te lepote.

In vselej, kadar je ugledal cvetoče drevo ali belo ptico, je mislil na Thais. Solnce je stalo že visoko na nebu, ko je opazil v daljavi bleščeče zidovje Aleksandrije, svojega rodnega mesta; ko je prestopil prag mestnih vrat, je bil večer. »Tu sem se rodil v grehu«, si je mislil, ko je stopal po razbellenem tlaku velikega mesta. Otročad je tekala za njim in kričala: »Ej, kam hitiš, črni ptič?« In fantalini so metali kamenje za njim. On pa je molil: »Bog vas blagoslovi, deca«.

Pozno je že bilo, ko je potkal na vrata hiše svojega prijatelja Izza mladih dni. Nikias je bil bogat člo-

vek, epikurejec. Ves lahkoživi svet Aleksandrije se je shajal v njegovem domu. Paphnučija ukaže očistiti in maziliti. Device oblečejo puščavnik v praznično oblačilo; le trdega spokornega pasa noče Paphnučij za nobeno ceno odložiti. Še tisti večer vidi Thais v veseli družbi. Predno se ji bliža, razodene prijatelju svoj namen. Nikias pa mu reče: »Boj se Venero, o Paphnučij. Njeno maščevanje je strašno!«

Naslednjega dne poišče puščavnik Thais v njenem domu. Ni je bilo dragocenosti, ki bi je lepa žena ne bila imenovala svojo last. Njen stan je bil kakor tempelj boginje ljubezni in težko je bilo menihu prestopiti njegov prag. Dasi ni bil poskušal opojno pijače, se je opotekal kakor vinjen, ko se je bližal krasotici. »Moj Bog«, je molil v svojem srcu, »daj mi moč, da premagam greh in pripeljem iz gubljenosti ovčico v Tvoje naročje«.

—Zaradi Tebe, o Thais, sem zapustil svoje brate v daljnem, ljubem kraju. Izgubil sem srčni mir in šel sem v boj zate, za Tvojo dušo. Daj, da Te učim nove, večne ljubezni!«

—Prepozno prihajaš, o tujec, ga zavrne Thais, »vsa ljubezen mi je znana. Pazi, da ne zgoriš ob mojem pogledu!«

Preganjanje komunistov.

Na slepem tiru državne železnice v Spod. Šiški stoje tovorni vagoni s pohištvom natlačeni. V njih delavci, žene in kope otrok, pred njimi oborožena straža. Žene javkajo, psujejo, kolnejo. — otroci jokajo, kriče in razgrajajo. Može mrko molče, včasih ozmerjajo ženo ali dečco, pa nestrpno pogledujejo v daljavo. ... Kdo so ti nesrečneži, od lakote in mraza bledi, vsi umazani in neumiti?

Novodobni izgnanci: komunisti! Z rodbinami in v svoji revščini polomljenih miz, omar, postelj, slamnjak in raznovrstnega beraškega posodja so bili izgnani kot državni prekluhi iz severnozgodnjega jugoslovenskega ozemlja. Na potu v svoj »zavičaj« — v domovne občine — so običali v Ljubljani. Magistratni odgonski urad naj jih nasiti in nato dirigira dalje. Tako odreja ministrska naredba z dne 29. decembra 1920.

Stroga, neumljena ostra naredba. Toda nič ji ni oporekati. Tulec, ki hujša proti redu in miru v državi, ki ščuva mase k pogromom ter s svojimi vratolomnimi fantazijami zavrača ljudstvo k upornosti, ali pa celo tujec, ki se zahrbtno veže za državnimi sovražniki, s sosedi onstran meje, z madžarskimi, ruskimi in kdo ve še s kakšnimi boljševiski, tak tujec ne zasluži prav nobenega pardona. Sami med seboj imamo dovolj prevratnih elementov, a da bi se otepali še s tujci, ki si služijo naš kruh? Ne, le stran z njimi in naj izginejo domov tja čez mejo!

Toda naredba se uporablja tudi proti domačim, jugoslovenskim komunistom in celo kolikor le mogoče nerodno. Kakor živino in brezdušno blago jih natlačijo tam, kje o grsko-rumunski meji v blagovne železniške vozove, jim poberejo vse listine ter jih vozarijo počasi, počasi preko Srijema in Hrvatske v Slovenijo. V nezakurjenih vozovih, ves teden na strašnem prepihu, v silnem mrazu jih vozarijo lačne počasi dalje in dalje. ... Zakaj oblasti ne poskrbe, da bi se jim dalo med potom primerne hrane in reveži si na primitivnih gašprčkih sredi vozov kar sami kuhajo ali pečejo — sirovo koruzo! A če se proti takemu ravnanju s seboj pritožijo, žanjejo psovke.

Med izgnanci so večinoma Slovenci iz premogovnih okrajev Štajerske. In te ljudi pošiljajo namesto po južni železnici, naravnost preko Zagreba in Brezice, po državni železnici preko Zagreba, Karlovca in No-

voga Mesta v Ljubljano. Odtod, po ogromnih ovinkih, šele jih je treba pošiljati po južni železnici zopet nazaj do Trbovelj ali kamor že spadajo. Koliko nepotrebnih stroškov, dela in sitnosti povzroča tako postopanje državi, občinam in uradam, — koliko nepotrebnega trpljenja izgnancem! Na tak način se tem nesrečnikom pač ne izbiže konfuzno komunistično naziranje, nego se jih v njem le še utrjuje. Drazje se jih, napolnjuje z ogorčenjem nad takim uradovanjem ter se ustvarja iz njih mučenike ideje, ki je niti ne razumejo in ki je morda v istini niso nikdar gojili.

To prerivanje domačih komunistov pa je vobče čisto nesmiselno. Ker smo enotna država, živi komunist Slovenec v Bački ali Baranji prav tako na tleh svoje države, kakor komunist Hrvat ali Srb v Trbovljah. Kakšno korist naj ima država, ako se število komunistov na eni točki zmanjša, zato pa na dveh treh točkah zviša? — Zakaj izgnan premogar si mora poiskati istega dela pač doma. Po doživetem ravnanju s seboj pa bo v bodoče gotovo le še besnejši, zagrizenjši!

Sicer pa izjavljajo ti izgnanci, da so »vsi premogariji v Vrtniku komunisti.« t. j. vsi so nezadovoljni, ki si žele boljše mezd in v premogovni upravi več reda in pravičnosti. Trdijo, da je njihovega preganjanja kriva le rudniška uprava, ki ovadit takoj vsakogar državnih oblasti, ako le pokritkuje to upravo, ako zagodnja nad postopanjem ter se zameri temu ali onemu nadzorniku. Zgodit se, da bistroglov Slovenec, ki je viden reda in čistote po modernih premogovnikih, malo pozabavlja; hajdi, ga že imajo in proč z njim, prevratnim lopovom!

Tako pripovedujejo ti bedniki sredi javkanja obupanih žen in lokačjih otrok. Eden pa trdi, da je izgnan kot prekucuh in državi sila opasen subjekt zolji zato, ker ga le neki rudniški nadzornik ovadit kot komunist iz maščevanja, da premogarijeva lepa in mlada ženka ni marala ustreči nadzornikovi poželjivosti. ...

Kakor v trboveljski bo pač tudi v vrtniški premogovni državi marsikaj gnilega. Vsekakor pa naj se ministrska naredba proti komunistom izvaja človekoljubno in ne več tako neverjetno — ovinkarsko. Naj bi se tam spodaj gospoda začela zanimati vsaj nekoliko za slovensko geografijo!

Politične vesti.

— Za naziv »Jugoslavija«. Na predlog dr. Milana Rojca je krajevni odbor demokratske stranke v Zagrebu sklenil odposlati g. Ljubi Davidoviču brzojavko, v kateri se sporoča sklep krajevnega odbora, naj L. člen ustave formulira v tem smislu, da je Jugoslavija parlamentarna in nasledstvena monarhija. Demokratski parlamentarni klub se poziva, naj v podrobni debati zagovarja, da se država imenuje »Jugoslavija«. Izrazila se je tudi na seji krajevnega odbora demokratske stranke v Zagrebu želja, naj bi tudi druge organizacije sprejele podobne sklepe.

— Seja demokratskega kluba. Beograd, 18. febr. Demokratski klub je imel danes sejo, na kateri se je razpravljalo med drugim tudi o naši carinski in trgovinski politiki. Poslanec Zika Rafajlovič je stavil razna tozadavna vprašanja in interpelacije radi

novih uvoznih tarif. Na ta vprašanja in interpelacije sta odgovorila ministri dr. Kukovec in dr. Kumanudi. Zagotovila sta, da je nujna potreba, da se naša industrija zaščiti z visoko uvožno tarifo. Vnela se je obširna živahna debata, ki pa ni dovela do nikakršnih pozitivnih rezultatov. Duskuslja o tem vprašanju se nadaljuje na jutrišnji seji kluba.

— Maršal Foch pride v Beograd. Dopolisnik »Jutarnjega lista« poroča iz zanesljivega vira, da je potovanje dr. Vesnića v Pariz v zvezi z važno politično mislijo. V Beogradu pa bo najprej prišel neki francoski diplomat, za njim pa maršal Foch.

— Ministrski svet. Ministrski svet je pod predsedstvom ministrskega predsednika Pašića razpravljal o predlogih za ustavni načrt, ki so jih izdelali zemljoradniki in muslimani, kakor

pala na pusta tla, na njenem mestu pa je vzklila čudezna cvetica. Paphnucij pa je vzklil: »Thais, ljuba sestra moja, svetnica!«

Hodila sta ves dan in vso noč in prišla do zelene oaze na libijski zemlji. Tam je stal bel samostan, ki so v njem bivale redovnice. Vanj je vstopila Thais in nikoli več ga ni zapustila.

Paphnucij pa se je vrnil v svojo samoto in po vsej puščavi se je razlegala njegova slava. Toda njegovo srce je zapustil mir in spomin na Thais se je naselil vanje. In obhajala ga je velika žalost, da je vzdihoval: »Moj Bog, zakaj si me zapustil?«

Njegovo dušo sta razdevala napuh in dvom in izkušnja za izkušnjo, da je obhajala. Trpel je tedne in mesece in leta. Nekega dne pa je obupal, vzel potni les v roke ter nastopil pot do zelene oaze na libijski zemlji. Tam je v ozki celici na smrtni postelji ležala Thais. Njen obraz je bil bled in rajski nasmej je obdajal njeni tenki ustni. »Ali se še spominjate, sveti oče, najine poti skozi puščavo ...?«

Njene oči so zlele nepremično v daljavo. Redovnice neso njeno posteljo na vrt, pod košato figovo drevo. Tam izdihne svojo čisto dušo. Daleč naokoli se razlega pete devic, klečečih ob ležišču odhajajoče sestre. Vmes pa se čuje glasno lhtenje menih. ... F. J. (K premieri opere »Thais«.)

tudi o njihovih pogojih za vstop v vlado. Ministrski svet je razpravljal tudi o zasodbi banskega mesta v Zagrebu. Kot najresnejši kandidat se imenuje dr. Krizman.

— Kdo bo hrvatski ban? »Agramer Tagblatt« poroča iz Beograda, da se živahno razpravlja o kandidaturi dr. Tomljenovića za bansko mesto za službo, da bi se dr. Lukinić še nadalje branil sprejeti to mesto.

— Medstrankarska konferenca. Beograd 18. febr. Danes ob pol 11. se vrši medstrankarska konferenca, na kateri bodo zastopane vse stranke po moči svojih klubov. Razpravljalo se bo o vseh onih ustavnih členih, ki so do sedaj sporni, da se s tem olajša debata in delo v konstituentni sami Demokratski klub bodo zastopali na tej konferenci gg.: Voja Marinković, dr. Gregor Zerjav in Juraj Petrović; radikale gg.: dr. Laza Marković, Ljuba Jovanović in Radovanović; muslimane gg.: Hrasnica in Vilović; socijalne demokrate g. Divac; druge stranke in klubi bodo imenovali svoje zastopnike tik pred sejo.

— Pogajanja z Italijo. V Beogradu je došel načelnik italijanskega ministrstva za trgovino, da prične z zastopniki naše vlade pogajanja glede trgovinske in prometne pogodbe. Razen tega je pooblaščen, da prične pogajanja o razmejitvi po določilih rapalske pogodbe.

— Muslimanski načrt ustave in Pašić. Beograd, 18. febr. Danes je predložil muslimanski klub ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću načrt ustave. Ministrski predsednik doslej še ni imel časa, da bi ta načrt proučil, zato se danes niso nadaljevala pogajanja za vstop muslimanov v vlado. Kolikor se je dalo poizvedeti, obstoji razlika v tem, da muslimani predlagajo drugo pojmovanje samouprave in pokrajine. Muslimani zahtevajo večje pokrajine, kakor to predvideva vladni načrt in sicer pokrajine v približni sedanjosti velikosti in obliki. Nadalje zahtevajo tudi večjo kompetenco pokrajinske skupščine.

— Iz ministrstva za agrarno reformo. Beograd, 18. febr. V ministrstvu za agrarno reformo se vrše z vsjo intenzivnostjo predela za poletno kolonizacijo v Stari Srbiji, Makedoniji in Vojvodini.

— Muslimani in vlada. Beograd, 18. febr. Poslanec Fehim Kurbegović eden voditeljev muslimanskega kluba, je odpotoval danes v Sarajevo, da v imenu muslimanskega kluba informira muslimansko narodno organizacijo o položaju, ki je nastal vsled glasovanja v ustavnem odboru in da se informira, kako stališče zavzema muslimanska organizacija napram načrtu, da bi stranka vstopila v vlado.

— Pogajanja z zemljoradniki. Beograd, 18. febr. Danes popoldne ob 4. je ministrski predsednik Nikola Pašić nadaljeval pogajanja z zemljoradniškim klubom glede vstopa te stranke v vlado.

— Medstrankarska konferenca. V skupščinski dvorani se je vršila medstrankarska konferenca, ki se je pa niso udeležili Narodni klub, Jugoslovenski klub in komunisti. Razpravljalo se je o prvih treh členih ustave.

— Radikalci in Nastas Petrović. Beograd, 18. febr. Danes popoldne se vrši seja radikalnega kluba, na kateri se bo razpravljalo o postopanju radikalnega poslanca Nastasa Petrovića v ustavnem odboru. Sodi se, da bo na podlagi sklepa današnje seje izstopil Petrović iz ustavnega odbora.

— Rusko poslanstvo v Beogradu čestita k našem ujedinitvenju. Beograd, 17. februarja. Tukajšnji ruski poslanik Straudman je poslal predsedniku konstituantne dr. Ribarju pismo, v katerem naknadno čestita k ujedinitvenju našega kraljevstva. V pismu pravi poslanik, da čestita k velikim uspehom, ki so se dosegli v zadnjih letih in posebno sedaj, ko si ustvarja naša država novo ustavo. Rusija je vedno stala ob strani Jugoslovenov in jim ostane verni tudi po svoji končni ureditvi. Nikdar ne bo Rusija pozabila Jugoslovijinih velikih uslug, ki jih je ta izkazala v zadnjih dnevih njenim beguncem.

— Diplomati pri Pašiću. Ministrski predsednik Pašić je kot minister za zunanje stvari dne 15. t. n. sprejel v ministrskem predsedništvu zastopnike vseh tujih držav.

— Čuden socijalnodemokratski »rev« . Beogradski »Socialiste« piše v polemiki s sarajevskim socijalnodemokratskim »Zvonikom«, da je njegov lastnik Smirnan najbogatejši novinar v Sarajevu, ki ima najmanj pol milijona kapitala.

— Oboroževanje Italije na morju. Program italijanske vlade z ozirom na oboroževanje na morju je precej velik in potrjuje upravičene dvome o iskrenosti italijanske vlade pri sklepu rapalske pogodbe. Italijanski minister vojne mornarice je izjavil, da bo Italija v kratkem gradila deloma v državnih, deloma v zasebnih ladijedelnih celovrstno novih vojnih ladij in sicer 14 križark, 6 torpedov, 11 rušilcev torpedov, 54 podmorskih čolnov in 8 patrolnih čolnov. Res, naša zveza z Italijo je naravnost idealna!

Ustavni načrt zemljoradnikov.

Beograd, 18. februarja. Danes je bil dotiskan in razdeljen načrt ustave, kakor ga je izdelal zemljoradniški klub. Glavne točke tega načrta so: Država je sestavljena iz Srbov, Hrvatov in Slovencev ter ji stoji na čelu kralj. Državni jezik je srbohrvatski ali slovenski. Kralj je zapovednik vojske. Narodna skupščina je sestavljena iz predstavnikov vseh dopuščenih in organiziranih stanov. Vsi volilci enega stanu predstavljajo skupno volilno telo za celo državo. Poslanski mandat je vezan in zamorejo volilci odpoklicati svoje poslance. Predsednika vlade voli skupščina za dve leti z absolutno ali relativno večino. Predsednika vlade zamore skupščina odstaviti z dvotretjinsko večino, če to zahteva 20 poslancev ali pa kralj. Člane vlade imenuje in izmenjuje predsednik sam. Ni predsednik vlade ni kralj nimata pravice sankcije zakonov. Predsednik vlade zamore tudi skupščino razpustiti. Narodna vlada sama zamore napovedati vojno ali pa skleniti mir, a le s privolitvijo skupščine. Država se deli v oblasti, okrožja, srece in občine, ki so upravne enote. Število oblasti določa zakon. Načelnike oblasti imenuje predsednik vlade. Naredbe za vzdrževanje javnega mira in reda, narodne zdravja itd. izdaja oblastveni namestnik z odobritvijo oblastvenega odbora. Lastninska pravica se v principu priznava. Ekspropiacija je dovoljena samo v korist države, samoupravne edi-

nice in zadržki proti plačilu odškodnine. Kmetijski in slični odnosi se ukinejo brez odškodnine. Zemlja se obdelava skupno. Kdor svoje zemlje ne obdeluje, se mu jo odvzame in izročiti onim, ki jo rabijo. Država je dolžna podpirati nakupovalne zdruge in mora subvencionirati glavno zadržno blagajno. Socijalizacija je dopustna po sporazumnem odkupu. Delavcem se mora zagurati delež pri dobičku podjetij. Delavci in kmetijski delavci imajo zakonito pravico kontrole podjetij, katere dobavljajo surovine. Izvoz poljedelskih proizvodov je prost in ne podvržen nikakoli carini. To velja tudi za promet v notranjosti države. Sol, petroleji in druge življenske potrebščine se ne smejo monopolizirati. Lekarna naj bodo državne, zdravstvo brezplačno. Verske organizacije ne smejo vporabljati oblasti za politične cilje. Svečenike naj plača država. Isto tako mora država skrbeti za siromake obitelji. — To bi bile v glavnem točke zemljoradniškega načrta ustave, ki nipo mnenju večine poslancev ničesar drugega, kakor nesrečno združene resolucije posameznih zemljoradniških shodov in skupščin. V poslanskih krogih je napravil ta načrt komičen utis. Da zemljoradniki sami nimajo mnogo zaupanja v ta načrt, dokazuje dejstvo, da sam predsednik zemljoradniškega kluba g. Avramović tega načrta ni podpisal.

Telefonska in brzojavna poročila.

VPRAŠANJE BAROŠKEGA PRISTANIŠČA.

— Rim, 18. febr. V včerajšnji seji odseka za zunanje zadeve se je sklenilo, da se pooblasti predsednika, naj sporoči vladi odsekovo željo, da pride vprašanje baroškega pristanišča nemudoma v razgovor v parlamentu. V političnih krogih se mnogo komentira izjava zunanjega ministra Sforze, po kateri se da soditi, da je pristanišče določeno Jugoslaviji in bi bile vse razprave brezuspešne. Časopisje se znova bavi z Barošem in reški rektor Poli pripoveduje novinarjem dan na dan, da Baroš mora pripasti Reki. (Kako se to vprašanje konča, je v glavnem odvisno od beogradske vlade. Ob potrebi energiji beogradskih zastopnikov se razbijejo vsi italijanski razlogi, ker so brez realnega temelja; slone izključno na škodoželjnost proti Jugoslaviji).

PREBIVALSTVO V BOLGARIJI.

—d Beograd, 17. febr. Po ljudskem štetju znaša prebivalstvo Bolgarije 4.700.000 duš, pričakovalo pa se je, da jih bo pet milijonov. Dognalo se je, da je nazadovalo število porodov, dočim so številke smrti ostale približno iste kakor pri zadnjem štetju.

IZ ITALIJANSKE ZBORNICE.

—d Rim, 17. febr. Zbornica je sprejela tretji člen zakonskega načrta, ki določa cene kruha, odstavek pa, ki so ga predlagali socialisti, je zbornica z 248 proti 69 glasovom odklonila.

LONDONSKA KONFERENCA.

—d Pariz, 18. febr. »Matin« doznava: Londonska konferenca se bo prvi teden bavila poleg turškega vprašanja tudi s pripravami za razpravljanje o reparacijah. Kar se tiče orientacije, bo sporazum po dosedaj znanih izjavah zmogel šele kasneje. Orki imajo precejšnjo ugodnost, da lahko zahtevajo izvedbo že podpisane mirovne pogodbe in razpolagajo razen tega z armado v Mali Aziji, dočim je Turčija razcepljena in ne pride lahko do sloge. Prihodnje sredo se napoti minister Loucheur v spremstvu strokovnjakov v London, kjer se bo pogajal o reparacijah. Tudi vojni minister Barthou in maršal Foch bosta pri pogajanjih navzoča. Ker je pričakovati, da pridejo nemški poslanci v London z gotovimi predlogi o vzpostavitvi Evrope s pomočjo Amerike in o obnovitvi opustošenih ozemelj po Nemcih, se opazja s strani zaveznikov stremiljenje v predhodnih pogajanjih, ki se bodo vršila še pred 28. februarjem in Londonu, predložiti do podrobnosti izdelane obvezne sklepe.

ZVEZA NARODOV.

—d Pariz, 17. febr. Svet zveze narodov, ki se sestane dne 21. februarja v Parizu, bo moral razpravljati o zelo obširnem programu. V prvi vrsti se bo pečal z izpremembo zveze narodov. Vendar pa komisija, ki ji bo naročeno, da izdela tozadevne predloge, gotovo ne bo mogla preje začeti svojega dela, dokler Zedinjene države končno javno ne zavzamejo svojega stališča napram pogodbli. Svet zveze narodov se bo nadalje pečal tudi s svetovno razorožitvijo in bo sestavil pododsek, ki bo temeljito proučil vojaške proračune posameznih držav. Nadaljnje točke posvetovalnega programa so med drugimi tudi pomožna akcija za otroke v državah, ki so obubožale v vojni, dalje mednarodna organizacija duševnih

delavcev in armensko vprašanje. Končno se bo razpravljalo tudi o poljsko-litvanski zadevi, o glasovanju v Vilni, o ustavi Gidanskega, poleg tega pa se bo še sestavila komisija zaveznikiški vlad za saarsko ozemlje. Februarsko zasedanje bo potemtakem trajalo precej dolgo.

POHOD PROTI NEMCIJI.

—d Pariz, 17. febr. Kakor zatrjuje Marcel Hutin v listu »Echo de Paris«, se je včerajšnja konferenca vojaških zastopnikov pri Briandovi bavi tudi z vprašanjem nastopanja zoper Nemčijo, ako bi ta ne pristala na določbe pariškega dogovora. Poch in njegovi vojaški izvedenci so že izdelali v podrobnosti načrt pohoda proti Nemčiji, ki ga pa še zakriva. Za to postopanje si bo Francija izposlovala javno pooblastilo svojih zaveznikov v Londonu, ker njeni angleški prijatelji nikakor ne bodo nasprotnovali, da izvede Francija sama prisilne odredbe.

MIROVNA POGODBA Z MADŽARSKO.

—d Pariz, 17. febr. Zbornična komisija za zunanje posle je danes razmotirala mirovno pogodbo z Madžarsko. Socijalistični govorniki so naglašali, da države, ki so nastale po razpadu Avstro-ogrške, ne bodo flabsburžanom nikdar dovolile zasedati prestol. Pogodba je bila sprejeta z vsemi glasovi proti dvema.

POKORE SE RIMU!

—d Praga, 17. febr. Zveza češkega rimskokatoliškega duhovništva je na včerajšnji izredni skupščini sklenila, da se po predlogu kurije razpusti.

BAVARSKA IN PARIŠKI SKLEPI.

—d München, 17. febr. Na popoldanski seji bavarskega deželnega zbora sta se razmotirali obe interpelaciji večinskih socijalnih demokratov in neodvisnih socijalnih demokratov glede stališča bavarske vlade napram pariškemu diktatu. Ministrski predsednik Kahr je, odgovarjajoč na interpelacije, pojasnil stališče vlade in koalicijskih strank napram pariškemu diktatu ter poizdal, da bi pariške zahteve pomene popolno gospodarsko zaslužnje nemškega naroda, zlasti delavstva, za dve generaciji. Ves nemški narod soglašja v tem, da ti predlogi niso sprejemljivi.

LONDONSKA KONFERENCA IN BOLJŠEVIKI.

—d London, 17. febr. V poslanski zbornici je vprašal Kennworthy, ali je bila Rusija povabljen, da pošlje zastopnike h konferenci v Londonu glede vprašanja bližnjega vzhoda. Lloyd George je odgovoril, da je bila Rusija še poleti povabljen h konferenci z zavezniki, da bi se uredila vsa vprašanja, katera se Rusije tičejo, toda Rusija je to povabilo odklonila. Zato ni povič, da bi ententa to povabilo obnovila.

KAKOR NA KOROŠKEM.

—d Bytom, 17. febr. V Zelazu pri Katovicah so občinski uradniki potvrdili uradne dokumente, in sicer po nalogu župana. Zastopniki medzaveznikiške komisije so zasledili izpremembe in črtanja v seznamu civilnih oseb. Nemški župan v Zelazu bo najbrže aretiran.

NEMCIJA POD NADZORSTVOM.

—d Berlin, 18. febr. Iz Milana javljajo, da sta se po poročilih pariškega dopisnika »Corriere della

Sera, tudi londonski in bruseljski kabinet odločila za predlog francoske vlade, naj bi se Nemčija tako dolgo stavila pod nadzorstvo zavetnikov, dokler ne plača svojih vojnih dolgov. Nadzorstvo se prične dne 1. julija t. l.

VPRAŠANJE VZHODNE GALICIJE

— d. Varšava, 18. febr. Vprašanje pripadnosti Vzhodne Galicije se predloži v rešitev zvezi narodov. Pilsud-

ski je izjavil, da je položaj za Poljsko popolnoma ugoden.

PREKI SOD V SOPRONJU.

— d. Dunaj, 18. febr. Kako poroča Korrespondenca Herzog iz Sopronja, je bil proglašen prek sod. Uradno utemeljuje to odredbo vsled naraščanja prestopkov zoper imetje. V resnici pa je bil proglašen prek sod radi rekvizicij, ki jih nameravajo izvrševati madžarske oblasti še v višji meri.

Iz naše kraljevine.

— Pravoslavje in narodna stvar. Dne 16. t. m. je bila v Sremskih Karlovcih velika cerkvena slavnost, kateri so med drugim prisostvovali interimični ministri za vero dr. Velizar Janković, načelnik v tem ministertvu, Angelković škof Dositiije, ruski poslanik Strandmann in drugi. Minister dr. Janković je imel pri tej priliki govor, kjer je poudarjal, da so v naši državi vsa verskoizpovedanja popolnoma enakopravna. Glede pravoslavja pa je naglašal njegove zasluge za narodno stvar in je dejal, da se imamo srbski narodni cerkvi zahvaliti za naše uspehe, ki smo

jih dosegli na vseh poljih v preteklosti in v sedanjosti. Zaradi tega mora pravoslavna cerkev ostati na svoji posebni višini. Nato je minister razdelil odlikovanja, ki so se podelila raznim pravoslavnim cerkvenim dostojanstvenikom.

— Za Dalmacijo, Vlada je dovolila prehrano Dalmacije pet milijonov dinarjev.

— Nalezljive bolezni. Na zahtevo ministrstva za narodno zdravje je ministrski svet dovolil 100.000 dinarjev za pobiranje nalezljivih bolezni, ki jih k nam prinašajo ruski begunci.

Neodrešena domovina.

— Z Goriskega. Na Bovškem minog preveč tržijo z lesom. Res je zapeljiva kupčija z lesom, ker da lepe denarje, ali ako pojde sekanje gozdov po tej poti naprej, bo bovška deželica kmalu »okrašana«. — Med koloni v Brdih je živahno gibanje za ustvaritev novih pogodb, ki bi kolikor mogoče ustrezale eni in drugi strani. Slovenski koloni so odklonili furlansko pogodbo, ker ne daje kolonu potrebnega jamstva in ker vidijo v njej nevarnost za italijansko invazijo. V Brdih zelo potrebujejo mirnega gospodarskega življenja, zato je le žetiti skorajšnje ugodne rešitve kolonskopogodbene vprašanja, kateri rešitvi ima slediti končno odprava kolonata. — V Povirju na Krasu se je vršil v nedeljo shod kmetijskih in delavskih zvez. Prišli so tudi komunisti in inženir Gustinčič je nastopil proti slovenskim kmetijskim združenjem ter priporočal tržaške »Cooperative«. Slovenski kmetje se niso mogli prečuti z zmešanim izvajanjem gosp. inženirja. Sprejeta je bila resolucija, da naj se vsi kmetje po vsej Primorski zedinijo v združenja in naj se takoj odpre slovenska kmetijska šola v Gorici. — Ker je »Gor. Straža« vprašala, kako je z vpisovanjem volilcev, ki so stari let 20 let, je razglasil okrajni civilni komisar v Gorici, da se vpisujejo v volilne imenike oni, ki so izpolnili svoje 21. leto dne 31. maja 1920. — V Kojkem v Brdih je polopala na dan aneksijske proslave na starodavni lipi pred cerkvijo dolga žalna zastava. Prišli so orožniki in jo odnesli. Pozneje je prišel v Kojko avto, natlačen orožnikov. — K barbarstvu, katero so izvršili fašisti v Vrtojbi, kakor smo včeraj poročali, se dostavlja da vodi fašiste neki Manfredini, zaposlen pri tehniškem oddelku za obnovo. Ta človek je poznavatelj že znanih napadov na Slovenec v Gorici in okolici, bil je v preiskovalnem zaporu nekaj časa, pa so ga izpustili, da more nadaljevati svoje lopovščine. Zaprli so v Vrtojbi 65 letnega moža, ker je rekel, da hoče ostati veren Slovenec! Tako je, da Slovenec pod Italijo ni varen svojega življenja in imetja!

— Iz Istre. V Puli bo aneksijska proslava dne 27. t. m. Pula umira pod Italijo. Edino mesto, kjer so stanovanja na razpolago. Povabili so k proslavi tudi pesnika Sem Benellija, ki je bil že večkrat v Puli. Predlanski je imel tam pomemben govor, izvajajoč, da z Jadranskega morja more vsveteti Evropi mir ali pa narasti ogromna vojna. Ljudstvo v Puli trpi in Sem Benelli ne bi mogel dati življenja proslavi. — Italijani so pridno na delu za parlamentarne volitve. Snujejo odbore in se združujejo. Po vseh važnejših krajih imajo svoje agitatorje. Z vsa silo se vržejo na Jugoslovane, da bi jih ustrašovali, na kar bi bilo mogoče prodrati povsod z italijanskimi kandidati. Zelo hud volilni boj bo v Istri. Fašisti so pripravljani na vse. — Na pepelnico se je vil velikanski spreved proti Jelšanam. Zbrali so se mladeniči in moške, dekleta in žene in peli narodne himne pod zastavo svobode. V Jelšanah je spreved še narasel.

tako je štel mnogo nad tisoč oseb, in se pomikal v Dolenje, potem po isti poti nazaj. To je bila lepa, slovesna manifestacija zavednega ljudstva.

— Protesti proti reški vladi. Ugleden reški pravak Ruggero Gottardi je priobčil v »Vedetu« pismo s protestom proti samovoljnosti reške vlade. Izjavlja, da treba zapoditi z Reke vse elemente, ki motijo mir in slovo pa naj bodo te ali one narodnosti. Vlada je razvila svojevoljno italijansko trobojnico kot zastavo neodvisne države, dobro vedo, da se bodo Rečani uprli, ker ljubijo svojo rdečo-belo-rmno zastavo, da bi tako prišlo do nepremišljenih dejanj, na kar bi mogla Italija poseči vmes. Italija in Jugoslavija sta proglašili Reko za neodvisno državo. Rečani žele, da se ne izpodkopava ta država. Neredi narodnostnega značaja pa bi mogli motiti odnose med Italijo in Jugoslavijo v škodo Reke. Reška vlada je nezakonita in ne dela drugega nego stalno prekoračuje svoj delokrog.

— V Kanfanaru v Istri je umrl učitelj gospod Jakob Stigar, star komaj 23 let. Veliko je trpel pod italijansko upravo ali vzdržal je do konca. Bil je navdušen Jugosloven, poln nestrnosti za bodočnost. Naj mu bo lahka istrska gruda, za katero je žrtvoval svoje mlado življenje!

— Dekret, zadevajoč gradbo gospodarskih in ljudskih hiš, je raztegnjen tudi na Juljski Benečiji. Na Goriskem se pridno popravlja in zida, ali dolžnost je vlade, da se vendar zgane in da trpečemu ljudstvu potrebno pomoč.

— Vpis regnikov v volilne liste. Generalni civilni komisar za Juljsko Benečijo določa, da se moreje vpisati v volilne imenike regnikoli, bivajoči v Juljski Benečiji in tu rojeni, na izkaz župana iz pristojne občine v kraljestvo, da tam niso vpisani v volilne imenike. Z regnikoli mešajo volilne imenike, ker hočejo doseči, da bi se kar najbolj pomnožilo število italijanskih volilcev v Juljski Benečiji. Vsak regnikolo bo vpisan, kjer bo hotel in kolikorkrat bo hotel, Jugoslovani pa naletavajo na vse mogoče ovire.

— Goriske vinogradnike tare velika skrb. Težko stališče jih čaka pod novo oblastjo. Kakovost italijanskih vin, katera uvažajo italijanski vinotrčci, ni taka, da bi se jim bilo bati doslej konkurence, ali v normalnih časih bo težje. Ako bodo zunanji trgi polni dobrega italijanskega vina, potem nastopi nevarna konkurenca. Treba bo misliti na znatno zboljšanje trtorje, ali v ta namen morajo biti na razpolago denarna sredstva. Vinogradniki pogrešajo svojo staro izvozno pot na Kranjsko.

— Za volitve v narodno skupščino na Reki razvijajo Italijani živahno agitacijo. Pred vsem se obračajo do vseh onih Rečanov, ki ne prebivajo na Reki, naj pohite, da se vpišejo, ker je nevarnost, da bi se ne pokazala italijanska volja na Reki v zadostni moči. Vse bodo vpisali, kdor se zglaši, da je bil na Reki. Od same prevare žive Italijanaši na Reki in s prevaro hočejo izvršiti tudi volitve v narodno skupščino.

Posebno slovenski izvozniki so kupovali prašice in tudi goveda v hrvaški in doma pripravili za eksport. Veliko število slovenskih trgovcev in uslužbencev je živelo od tega. Nova izvozna carina pa določa carino na živo težo in se s tem odprajo vrata najsvobodnejšemu izvozu in to predvsem v polnem času, ko je drugače izvoz mesa otežkočen. Nova carina je tudi izredno zmanjšana. Za vola do 500 kg je določena carina 750 dinarjev. Do sedaj je plačal za meso vola, ki je tehtal živ 500 kg 250krat 15 K, to je 3750 K. Od ostalih delov je izvoznikar vnovič dobil samo kožo, za vse drugo je prejel prav malo. Po novi carini plača 3000 K, k temu pride še, da ne prodaja izvoznikar samo mesa, temveč tudi vse druge dele. In ker odpade zelo otežkočen klanje, skladienje živine in zopet nakladanje mesa, mu je s tem podan zopetni dobiček in izredna olajšava. Brez dvoma je, da se bo izvoz manjših volov, to je do 500 kg izvanredno bujno razvil. Kaj se bo zgodilo s ceno žive teže, si vsak lahko predstavlja. Za vola nad 500 kg se plačuje 1500 dinarjev nove carine. Za vola, ki tehtajo 600 kg je ta carina manj ugodna kot prejšnja. Za vse težje vole, posebno pa za zelo težke vole, je pa zopet zelo ugodna.

Izvoz prašic je sedaj izredno olajšan. Do sedaj je plačal izvoznikar za zaklana prašica, ki je tehtal 200 kg, 3000 K carine, po novi določbi se pa plača za vsakega živega prašica, naj tehta 20 kg ali pa 400 kg, brez razlike 750 K. Za prašice, kakor tudi za vole so ta carinska določila izredno pomanjkljiva in neprimerna. S tem je izvoz srbskih in hrvaških svinj izredno olajšan. Izvoz naših malih svinj pa skoro nemogoč. Brez dvoma lahko trdimo, da bo ta olajšana carina za svinje zopet močno dvignila cene prašicem, kar se na trgu že takol prve dni kaže.

Ker je določen izvoz žive govedu in s tem zelo olajšan, ker se bo mogel vršiti zelo lahko tudi v polnem času, se bo hitro razvil in sicer manj v krogih mesarjev kot dosedaj, pač pa potom drugih posredovalcev. Nova carina je namršljena tako, da kolikor mogoče veliki del dobička od izvoza preme pridelavci, kar je v principu popolnoma pravilno, za naše razmere pa še prezgodno, ker naš kmet se nima take organizacije, da bi mogel voditi eksportno trgovino s svojimi pridelki sam, temveč le se vedno navezan in bo še dolgo let na armado prekupecev-kapitalistov, ki bodo položaj brezdomno izrabili, kakor to vidimo na našem žitnem trgu.

Pri novi carini bo država izgubila mnogo dohodkov. Procent bo pridobil s povzemanjem cen žive teže, pridobil bo zelo veliko kapitalist, ki ima toliko denarja, da se bo lahko bavil z izvozom, konsument bo pa zopet gledal skozi prste. In brez pomoči moral »kati, da ga zboljšanje naše valute roši mračnega položaja vsakdanjih neprijateljev presenečen. Nova carina pomeni za naš domaći trg slabe čase. Transportna mizerija po naših železnikah nam bo sicer nekoliko pomagala, toda vzlic temu se bo izvoz mnogo bujneje razvil kakor dosedaj in bo vsled silnega zmanjšanja carine ustvaril nove višje cene. O tem danes ni več dvoma. Mesar, ki se je dosedaj vse povprek bavil z izvozom mesa, bo sedaj potisnjen zopet na svoj domaći trg in bo težko kupoval dobro klavno živino za domaći trg. Izvoz pa bo prešel po večini v druge roke.

Pri novi carini je zmogalo agrarno načelo na vsi črti. Mi nimamo nič proti temu, da naš producent dobi največji delež od svojega truda, to mu po vsej pravici tudi gre, toda zelo dvomimo po naših dosedanjih izkušnjah, da bo prejel v resnici on glavni delež. Odprlo se bo novo polje armadi mesarjev, ki razpolagajo z zadostnimi finančnimi sredstvi, ti bodo kupovali od kmeta živino in barantali z inozemskimi kupci, ter seveda v svoj prid delili dobiček. Ko bi stal naš kmet na tako visoki kulturni stopnji, da bi potom kraljevih gospodarskih združnih organizacij vodil ekonomično sam trgovino z inozemstvom, potem bi bila za Jugoslavijo agrarna politika vtemeljena, razvil bi se pa morala pomagoma, ne tako sunkoma, kot se to pri nas noprostano prakticira, kar izrabljajo samo špekulativni elementi.

Posledice nove carinske določbe za naš domaći trg, mislim mi ni treba posebe opozoriti.

Urednik »Ljubljanskega Zvona« dr. Glonar in kritika.

V prvi številki »Ljubljanskega Zvona« je dr. Glonar »raztrgal« Moleto, kakor je že dolgo pripovedoval naokrog. In to ni prav nič čudnega, saj je tekem celoga svojega dosedanjega »kritičnega delovanja« še vselej do sedaj eno raztrgal vse, kar ni bilo ali bundali pornografija. Zato njegova kritika pač ni merodajna niti zame niti za druge s samostojno sodbo. Koliko smisla ima dr. Glonar za poezijo, kažejo različne številke »Ljubljanskega Zvona«, čegar pesniški del je takšen, kakor da ga urejuje najmlajši črkostavski učenec, — v zadnjem času pa zlasti njegova izdaja Jenkovih pesmi — z »zanemljivim aparatom«.

Objektivni čitatelj, ki pozna sбирko »Trileta ex Siberia« in misli le kolikaj samostojno, si bo že sam ustvaril primerno sodbo o Glonarjevi kritiki, ki sploh ni kritika, ampak čisto navadna cinčna persiflaža — »kanibalaki vice«, kakor je napram mnogim ljudem gošod »kritike« sam označil svoje postopanje, in na katerega je bil tako ponosen, da ni mogel molče dočakati dneva, ko izide številka »Ljublj. Zvona« s takšno duhovito »bombo«. V svoji kritiki ni povedal prav nič stvarnega, vse skupaj je samo poulična persiflaža, pri čemur ne pusti pri miru niti ne moje osebe; da se dá pri dobri ali boljše rečeno — zlobni volji — in dr. Glonar pozna edino slobo voljo — persifla-

rati sploh vse, tudi najboljše in najsvetejše, je znana stvar; vprašanje pa je, ali je to kritika in ali spadajo takšne stvari v resno revijo, — ali niso domena raznih Boltatovih Pepetov? Če so naročniki in čitatelji »Ljubljanskega Zvona« zadovoljni s takim nadomestilom »humorističnih« nedeljskih podlistkov, je seveda tudi vprašanje; mislim, da jih je med razsodnim ljudmi vendarle malo.

Jedro Glonarjeve kritike je »kanibalaki vice«, s katerim je postavil mojo pesem »De profundis« na glavo, ne da bi to omenil. Jako duhovito, — kakor da se je rodilo popolnoma kje v gostilni! Rezultat je seveda nesmisel, na katerega pa jaz ne bom odgovarjal sam; na to mu odgovori že kdo drugi.

Ton »kanibalaki vice« in podobnih »delektacij« prepuščajmo druju. Glonarju in ljudem tiste vrste, za katere je on »arbitrer elegantiarum«. Če pa se danes sploh pečam z drjem. Glonarjem, storim to radi tega, ker sem mnenja, da ima kakor vsak drug človek tudi pisatelj svojo čast in jo mora braniti pred vsakomur, kdor mu jo onjuje celo pred urednikom Ljublj. Zvona. Razum tega pa je gotovo dobro, če izve tudi javnost, kakšni »kulturni delavci« si včas laiste pravico govoriti in odločevati pri povzdigi naše »kulturne višine«. In zato povem za enkrat samo še sledeče:

G. dr. Glonar me je prosil za so-

trudništvo pri Ljublj. Zvonu in to še v

čas, ko je že kazal v rokopisu in v ko-

rekturah okrog svoj »kanibalaki vice«,

ki si ga je »dovolil« z Moleto. Čeravno

je pri tem seveda parkrat poprej

previdno vprašal: »Ali ta si dobra z

Moleto?«, in četudi nisem član nobe-

ne klike, sem seveda izvedel za celo

stvar in poslal druju. Glonarju sledeče

pismo:

»G. urednik! Kakor sklepam iz Vaših rokopisnih in korekturnih duhovitosti, na katere ste tako ponosni, da ste jih razkazovali po javnih lokalih, pač ne reflektirate na moje sodrudništvo pri Ljublj. Zvonu, čeravno ste me obenem prosili za prispevke, — pač postopanje, ki Vas že samo ob sebi zadostno kvalificira. Ne bojte se, ne bom Vaš sodrudnik. Objavljal pa bom v Zvonu svoje stvari spet takrat, kadar bo njegov urednik človek, ki bo imel vsaj osnovne pojme o časti, možatosti, taktu in dostojnosti. — O ostalem se bova pa pogovorila — če se mi bo sploh zdelo vredno peči se z Vami, — ob drugem času in na drugem mestu. Stvar nikakor ni tako enostavna, kakor si Vi mogoče mislite. — To pismo tudi lahko kazete okoli.«

Sodbo o Glonarjevih metodah »kritike« prepuščajmo mirne duše javnosti. Proti negativni, odklanilski kritiki, ki bi bila plod resne poglobitve v kritizirano knjižo in pisana — dostojno, ne bi imel prav nič ugovarjati. Zavarovati se pa moram pred vsem proti višku domišljavosti, s kakršno mi daje dr. Glonar na koncu svoje kritike dobre svete, naj se lotim »viših« stvari; to si upa napisati človek, ki je privedel lani »Ljublj. Zvona« na rob propada, ki objavlja skrajno neokusno Cimpermanijevo in izdaja »Kolomenovo žegno«. In ker daje svojim mladim sodrudnikom — lirikom nasvete, naj pojejo balade, češ da imamo lirike že dovolj, misli, da ga bo res vsakdo poslušal. »Bog ti zapleti uki! Po tvoji volji — pa ne bom pel. Papešva ne priznavam nikjer, — niti ne v literaturi, še manj pa, če bi hotel biti papež — sam dr. Glonar.

Dr. Vojeslav Molč.

Glasovi iz Koroške.

Borovlje. (Nadebudna nemškutarska mladina.) Nemškutarji zaradi svoje zmage pri plebiscitu kar ne morejo priti do mira. Napadanje Slovencev, življenje za njimi in znano »horukanje« kar noče prenehati. Kar pa je pri vseh teh žalostnih in brezpravnih razmerah naihujše, je dejstvo, da sta demoralizacija in pohujšanje nemškutarske mladine vsled pustuljivosti in potrepljivosti državnih oblasti padla že na tak nivo, da mora vsakdo za bodočnost njihovo biti v resnici v skrbeh. V nedeljo dne 6. t. m. sta vdrla ob 8. zjutraj v znano slovensko gostilno Smeričnikovo dva popolnoma pijana nemškutarska mladeniča, zloglasni pretepači Matizej iz Podgore in Kroat, delavec Wernigove tovarne v Borovljah. In sta z grozovitim tuljenjem klicala gostilničarja, rekoč, da hočeta danes »s tem prokletim čužom obračunati«. Od gostilničarke sta zahtevala, da njima mora skuhati takoj črne kave. Med tem ko je ona imela opravka v kuhinji, sta nadebudna mladeniča v gostilniški sobi razmetala vse, kar sta dobila v roke, raz-

trgala sta namizne prtiče. »Slovenski Narod« na male kose, razbila v sveti narodni jezi držalo za liste, v naglici izpila veliko steklenico kornjaka, ki sta jo našla v sobi in nato — izginila.

V nedeljo dne 6. t. m. sta se dva tihotapki iz Borovelj, katerima so bili odvzeti jugoslovanski stražniki vse tihotapsko blago, vracali čez Ljubelj domu. Tedaj je bilo padlo na Ljubelju zelo veliko snega. Ena izmed njih. Nemka Haner, žena borovelskega brivca, je obnemogla vrh Ljubelja proti večeru in ni mogla več naprej, tako da je morala ostati v snegu. Druga, neka brezsrčna nemčurka z Dolan, pa je, prepuštvši svojo tovariško njeno usodi, šla domu, ne da bi komu kaj povedala. Šele v terek dopoldne so našli Hanerjevo ženo na pol zmrznjeno na koroški strani vrh Ljubelja. Reva je bila prebila v snegu cel dve noči, imela je, ko so jo klečečo dved smreko našli, popolnoma zmrznjene roke in noze in ni mogla izpregovoriti niti besedice.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. februarja 1921.

— Protidržavna agitacija se v zadnjem času močno širi zlasti po Stajerskem, dočim je že znatno ponehala na Dolenjskem. Nositelji te protidržavne propagande so večinoma tuji elementi, ki jih pa podpirajo številni domačini, ki so mnenja, da bi bilo za Slovence bolje, ako bi bili hlapi katoliškega tujca, kakor da so svobodni državljani svobodne Jugoslavije, v kateri pa imajo pravoslavni večino. Zdi se nam, da ni zgolj slučaj, da je protidržavna agitacija močno narasla baš v času, ko klerikalna gласila na vsa usta kriče, da je katoliška vera v nevarnosti zaradi uvedbe — sokolskega telovadnega sistema v naše šole. Zoper to protidržavno gonjo bo treba vsekakor z vsa odločnostjo nastopiti. Dolžnost vseh nas, ki smo vneti za blagor in procvit naše domovine, je, da začetno odločno borbo proti brezdomovski hidi, ki dviga vedno smejeje svojo glavo. V tem oziru si lahko pridobi nevenljivih zaslug za državo naše narodno učiteljstvo in tudi naše orožništvo, katerih naloga je, da z besedo in dejanjem poučujejo naše zapeljano ljudstvo in mu odpirajo oči. Pa tudi razumnštvo je poklicano, da na javnih shodih nastopi proti temu pokretu in mu izpodnese tla.

— Hafnerjeva afeta oživljena. Pred leti je vzbudila v slovenski javnosti veliko pozornost afeta »Ubogega Vrbana«, v katero je bil zapleten takratni notar Hafner v Kostanjevici. Novomeško sodišče je takrat obsodilo notarja Hafnerja, ki je nato izgubil tudi svoje notarsko mesto. Za Hafnerja se je nato zavzel dr. Susteršič, ki je izposloval revizijo procesa in delegacijo celjskega sodišča. Notar Hafner je bil pri obnovljeni razpravi oproščen. Da se ga oškodovani zaradi »krivice« obsodbe, je bilo v Ljubljani razpisano novo notarsko mesto, ki je bilo podeljeno g. Hafnerju, vrhu tega pa ga je država še oškodovala z večjo vsoto v gotovini.

No, s tem pa afeta še ni bila končana. Oživela je sedaj znova in prihodnji teden bo se z njo bavilo še višje sodišče. O stvari, ki je tako z juridičnega kakor tudi s političnega stališča prezanimiva, bomo seveda poročali.

— Klerikalci za Susteršiča. »Kmetijski list« z dne 17. t. m. javlja: »Brezvestni ljudje med nami so imeli drzno čelo, da so podali v Beogradu predlog, naj se našemu največjemu škodljivcu dr. Susteršiču izplačuje pokojnina kot bivšemu deželnemu glavarju. V Beogradu so se za glavo prijemali nad našo sramotno nezavednostjo. Pljunili smo s tem predlogom nase, da nismo mogli bolje.« — Niso nam znana imena onih oseb, ki so se za dr. Susteršiča zavzele v Beogradu, vsekakor pa bi bilo potrebno, da se javno pove, kdo so ti isti, ki si upajo predlagati, naj Jugoslavija še posebej nagradi tistega moža, ki je vse svoje moči posvetil v to, da bi preprečil osvoboditev in ujedinjenje jugoslovenskega naroda. Ne bo drugače. Treba bo o ljudeh, ki že zdavnaj delajo propagando za Susteršiča in ki so se sedaj že osokolili, da se zavzemo zanj celo v Beogradu, javno spregovoriti in se jih ogledati nekoliko od bližje.

— Naša skrb za naše visokosolce! Po prevaru smo marsikaj zamudili. Zamudili smo tudi vse pravice, da bi omogočili tudi revnim slovenskim dijakom študij na univerzi v Zagrebu, ako že ne v Beogradu. Morali bi imeti pred očmi, da se omogoči onim dijakom, ki so se vrnili z bojišča, ne samo končanje študija na visoki šoli, ampak da se jim ponudi tudi prilika, da si pridobijo na naložili in najhitrejši način popolno znanje srbohrvatskega jezika, tedaj popolno usposobljenost za vsako državno službo. Prepričan sem, da moramo zamujeno čim prej popraviti. To mi je dalo povod za notico »Slovinci in študij v Zagrebu in Beogradu«, štev. 35. »Slov. Naroda«. Pri tem pa ne

Slavko Plemeniti, tržni nadzornik.

Novo izvozne carine in njihovo uničujoči upliv za trg.

Kar smo z največjim strahom pričakovali, se je sedaj v Beogradu dovršilo. Dne 16. februarja je trgovinski minister Kukovec na kmetijsko-ekonomsko komiteja predložil nove izvozne tarife, ki so bili na seji sprejeti. Pričakovani smo sicer, da bodo agrarci izločevali v carinski borbi dolno zmago, toda da bodo naenkrat dosegli maksimalne uspehe, nismo pričakovali. Nove carinske odredbe bodo na mah ustvarile

čisto nov položaj in odprle izvozne klavne živine vsa mogoča vrata. Do sedaj je bil dovoljen izvoz živine, a se je plačevalo 22 kron za kg žive teže, za kg mesa pa samo 15 K. Vseled tega se je izvažalo samo meso, kar pa je izvoz ovrnilo, ker je bilo treba živino pri nas klati in meso pripraviti za eksport. S to naredbo je bil tudi izvoz plemske živine zelo otežkočen. Dobrih izvozov se je porasdeli na vsi strani.

smemo ostati. Iz Zagreba poročajo, da so se poprijeli merodajni faktori dilaškega stanovanjskega vprašanja. Slovenci ne smemo stati ob strani, ne smemo le čakati in opazovati, pač pa se moramo Zagrebčanom pridružiti in skupno z njimi delovati, da se to vprašanje tudi za slovensko dilaštvo povoljno reši. Kazalo bi, da se izvoli v Zagrebu slovenski odbor, ki bi nemudoma stopil v zvezo s hrvatskim odborom. Pri dobri volji Slovencev in Hrvatov se bode našel način, kako bi se dalo pri novi stavbi zagotoviti za slovenske dijake gotovo število stanovanj. V mislih imam način, kako so si trgovci in duhovniki znali in mogli zagotoviti gotove prostore, ko se je zgradilo v Ljubljani »Leonišče«. Mnenja sem, da bi to za prvo potrebo zadostovalo. Kako se je postopalo v Pragi, meni ni znano, ker nisem nikjer čital poročila, kako so tam pripravili stanovanja za dijaštvo iz Jugoslavije! Ako se je delalo v Pragi po drugem, bolj praktičnem načrtu, naj bi se ta tudi prenesel v Zagreb! Gotovo pa je, da se bode dalo stanovanjsko vprašanje za slovenske dijake tudi v Zagrebu povoljno rešiti, ako se bomo vsi poprijeli dela, ako poseže tudi naša vlada energično vmes. Toda napočil je zadnji čas, da se začne delati, zbirati moči in denarne spveke! Dijaštvo čaka že dolgo dovolj!

Dr. Jurtéla.

— Italijani določujejo na lastno pest mejo v logaškem okraju. Iz Hotederšca pri Logatu nam pišejo: S kravačimi sreci moramo gledati, kako pripravljajo Italijani mejo v našem okraju. Tik za vasjo gradijo na naših najlepših njivah barake in vozijo bodečo žico. Inženjerji in tehnično osebje meri naše občinsko ozemlje s hladno preračunljivostjo. Italijani pripovedujejo, da se mora meja upogniti samo proti vzhodu, t. j. na škodo Jugoslavije. Nekateri celo trdijo, da pride tudi vas Hotederšca pod Italijo, dasiravno je po rapalski pogodbi prisojena Jugoslaviji. To je povedal med drugimi tudi karabinjerski stotnik enemu naših najveljavnejših mož. Kar je sedaj naše in samo naše, naj nam zapre Italijan z bodečo žico in naj nas loči od naših gozdov, od našega bogastva? Ali bo res delo razmejitvene komisije samo formalnost, druga kapitulacija? Ali je res neobhodno potrebno, da se mora za določitev državne meje žrtvovati 1000 ljudi? Z mejo, kakršno hočejo Italijani, bi bila naša občina razdeljena na dva dela, ki bi bila oba izročena gospodarskemu pogonu. Pri določitvi nove meje se morajo upoštevati naši gospodarski interesi. Meja se mora preložiti na katastralno mejo občine Hotederšca. Naše ljudstvo je silno razburjeno radi italijanske samovoljnosti in se je bati, da pride pri delu komisije do dejanskega izbruha ljudske jeze. Apelliramo še enkrat na jugoslovensko vlado, da naroči svojim zastopnikom v razmejitveni komisiji, da bodo nepopustljivi za naše interese. Če se pri nas doseže korektura meje, bo to odločilno tudi za ostale občine logaškega okraja.

— Popravljajo! Odvetnik g. dr. Rapoc nam je poslal tale popravek: »Sklicujoč se na § 19. člena, zakona zahtevam imenovanje svojih klientov gospoda Josipa Sternad, puškarja v Mariboru in njegove žene, da prinesete v eni prihodnjih dveh številk Vašega cenjenega lista na istem mestu in z istimi črkami k notici »Represalije zahtevamok« v številki 31. z dne 9. februarja t. l. sledeči stvarni popravek: Ni res, da sta puškar Sternad in njegova žena iz Maribora ob priliki plebiscita strastno agitirala na Koroskem proti Jugoslaviji in za Avstrijo. Res je, da sta bila imenovana ob času plebiscita le enkrat za par dni na Koroskem in to le vsled smrti matere gospe Sternadove, pri čemer sploh nista agitirala za Nemško Avstrijo, temveč se kazala kot zavedna Slovenca. — Dotično informacijo smo dobili iz Koroskega od osebe, ki ji brezpogojno verujemo. Naš izvestitelj bo gotovo reagiral na to popravek z — dokazi. Ako sta zakonska Sternad v resnici Slovenca, bi se jima pač ne bilo treba zatekati pod okrilje § 19. s pomočjo katerega se da celo iz črnega napraviti belo. Ali sta zakonska Sternad v Mariboru znana kot Slovenca? Na to vprašanje bomo gotovo tudi dobili odgovor.

— Sprejem v podoficirske šole vojne mornarice. Vojna mornarica sprejme letos v novoočnovane podoficirske šole večje število gojencev. Te šole so: 1.) strojniška, oziroma elektriška šola; 2.) podoficirska šola (v ožjem pomenu besede), oziroma telegrafna šola. V prvo se sprejme 70 gojencev, v drugo 250. Absolventom strojniške šole se nudi možnost, da dosežejo ukazni in čin tehniškega upravitelja (mornariško-tehniškega uradnika). Absolventi podoficirske šole (pod št. 2) pa bodo mogli postati strokovni oficirji. Prošnjo za sprejem v strojniško šolo je doposlali do najpozneje 15. marca t. l. na Komando Kr. Strojarske šole, prošnje za sprejem v podoficirsko šolo pa do 30. marca t. l. na Ministerstvo Vojne i Mornarice. Odločanje za Mornarico. Prva šola bo trajala 12 mesecev, druga 24. Podrobna pojasnila glede pogojev za sprejem v te šole daje: 1.) v Ljubljani: Evidenčni in informativni urad za Mornarico, Trg Tabor št. 1 (Belgijska vojašnica, objekt I.); 2.) v Celju in Mariboru pa tamkajšnje pukovske okrajne Komande.

— Zamenjava »oračev«. Narodna banka kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja, da bo od 28. februarja dalje pa do 30. aprila le njena centrala v Beogradu zamenjavala novčanice po 20 dinarjev. — V zadevi odvetnika dr. Schaubacha nam javlja predsedstvo tukajšnje odvetniške zbornice, da je avtentično poročilo s potrebnim gradivom došlo zbornici dne 18. t. m. in bo zbornični odbor mogel šele sedaj zavzeti svoje stališče.

— Pokret za ustanovitev Narodne cerkve bomo spoznali, ako se udeležimo predavanja, ki ga bo imel danes v soboto zvečer ob 20. v Mestnem domu narodni svečenik Božo Milošević. Predavanje bo obsegalo 4 točke: 1. Pregled versko moralnega življenja našega naroda; 2. V osvobodilni zemlji brez osvobodene duše; 3. Trije kamni izkušnje: Svoboda vesti, ločitev cerkve od države, ustanovitev narodne cerkve; 4. Pred vitalno rešitvijo ali končna redakcija 9. člena ustavnega načrta. Reklamo za to predavanje dela tudi »Slovenec«, ki priobčuje danes članek »Narodna cerkev, in piše o predavanju Boži Miloševiću, da je »od duhovske službe odstavljen in suspendiran kaplan zagrebške nadškofije, pomočnik odstavljene župnika Zagorca. Baje se je tudi po svoje oženil.« Vidi se, da se klerikalna gospoda tega predavanja zelo boji, zato skuša predavatelja v obeh javnosti vnaprej diskreditirati, kar se ji pa ne bo posrečilo. Kdor se za stvar zanima, bo vkljub »Slovencu« prišel k predavanju. Vstop je prost, sprejemajo se samo prostovoljni darovi za pokritje stroškov. Morebitni preostanek se porabi za fond Narodne cerkve.

— Tudi poletnica. Snodi je poteklo pet let, odkar je pripeljal nad Ljubljano laški aeroplan in metal bomba. Dobro nam je še v spominu, kako je aeroplan kljub močnemu obstreljevanju z Rožnika in s šance na gradu poltel naravnost v smeri čez sredino mesta ter metal bombe, katerih prva je padla v bližini tedanje šentjakobske vojaške bolnice. Padlo je še več bomb tostran Gradu, ki pa vse niso napravile večje škode, onstran Gradu, pri cukrarni pa je bomba zadela konja in ga ubila. Od drobec aeroplanških bomb so bili ranjeni trije otroci, med njimi ena deklica in deček prav hudo ter je deček pozneje svojim poškodbam podlegel. Italijanski aeroplan se dolgo ni spoznal v smeri in ni vedel, kje naj se vrne, plul je zato proti Savi, kjer je vrgel še nekaj bomb, a pozneje se je vrnil bolj proti severozapadu od Ljubljane. Izmed italijanskih letal, ki so izšla ta napad na Ljubljano, je bilo eno zbito pri Mirnu.

— Tufci v naših podjetjih. Prejeli smo: Z ozirom na članek »Tufci v naših podjetjih« v večeršnjem številku Vašega c. lista, češ da je Henrik Bak sorodnik ravnatelja »Assicurazioni Generali« pristen Italijan židovskega pokolenja, prošim podpisani ravnatelj Assicurazioni Generali, da ugotovite, da jaz Bak Bak sploh ne poznam, temmanj pa da bi bil on moj sorodnik. Jaz sem iz stare ljubljanske rodbine, ki ni bila nikdar židovskega pokolenja; moj oče je znan ljubljanski meščan in hišni posestnik. Kolikor mi je znano je pa nek Bak uradnik pri ravnateljstvu Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.

— Tečaj za lovsko čuvaje. Interesente opozarjamo na razglas, objavljen v št. 17 »Uradnega lista« glede otvoritve tečajev za gozdne in lovske čuvaje ter za ribarstvo, ki se bodo vršili v mesecih marec, april, maj in junij te. leta pri gozdnem in grajskem okebrništvu v Kostanjevici na Dolenjskem.

— Javno predavanje na univerzi se vrši jutri 20. t. m. ob 10. dopoldne. Predava g. univ. prof. dr. K. Ozvald; Milje, njega moč in meje.

— Uvedba selske službe pri pošti v Murski Soboti. (Št. 2828/IV—21.) S 1. februarjem 1921 se je uvedlo pri poštnem uradu Murska Soba dostavljanje pošt. pošilk po selskem pismenosti. Poštna nabiralnica v Kupšinih ostane.

— Seznam izgubljenih in najdenih stvari. Policijsko ravnateljstvo sestavlja odslej dvakrat na mesec seznime pri njem prijavljenih izgubljenih in najdenih predmetov, ki bodo nalepljeni ne samo na uradni deski v poslopiju policijskega ravnateljstva, temveč tudi na mestni uradni deski, da se na ta način olajša interesentom vpogled v te seznime.

— »Kolo slovenskih sester« priporoča višji šolski nadzornik Gangl v posebni okrožnici našim učiteljem in jih poziva, naj z vso vnemo delujejo za to velevažno narodno društvo.

— Hladilnice v mestni klavnicl. Za množino govejega mesa in svinjine, ki se teden za tednom izvaža v klavnico, so dobro urejene hladilnice nezogibna potreba, a tudi neizmerne vrednosti. Ljubljanska klavnica jih doslej še ni imela, dobi pa jih zdaj. Koliko važnosti so te za vroč poletni čas, vedo ne le mesarji in svinjski trgovci nego tudi laiki. Zato je bil že čas, da se napravijo. Iste važnosti so pa tudi tržnice, ko bi se napravile, kakor so bile že projektirane. Ali o teh ni mogoče prejšnj govori, dokler ni glavna struga ljubljanske poglavljenosti in obrežni zidovi dotokovljeni.

— Ribniki v ljubljanski okolici so zadnje tri dni vsled nastalega

mraza (—3° R) pomrzli, tako da se je z njih nasekalo dokaj voz čistega ledu. Plošče, ki so se vozile v mestne ledenice, so bile 5 do 10 cm debele. Ljubljana je zdaj z ledom do prihodnje zime založena.

— Iz obrtne stroke. Občinski svet je ugodil temle prošnjam: Fran Derenda za trgovsko koncesijo s špecerijem in kolonijalnim blagom na debelo, Miroslav Mušič koncesijo za trgovino z glasbilo, Alojzij Smrekar za filijalsko koncesijo, Martin Drame za starinarsko koncesijo, Franciška Rome in Lucija Koprivce koncesijo za prodajo jaje, Sever in drug koncesijo za trgovino z materialnim blagom. Bogomir Lovšin koncesijo za trgovino z kemičnimi proizvodi, Cesar in drug koncesijo za trgovino z deželnimi pridelki in Josip Bernuš koncesijo za trgovino s špecerijem in blagom. Odklonil pa prošnje Ane Lampret za prenos gostilniške koncesije Ljudevita Roškarja za gostilniško koncesijo, tvrdke Elija in Holujevič za koncesijo trgovine z žganjem. — Konjaču Mateju Jorasu se je plača zvišala na letnih 7200 K. Prehranjevalna taksa za pse od 4 do 20 K.

— Imenovanja. Gozdni inženjer Boleslav Črnagaj je sprejet v državno službo pri poverjenstvu za kmetijstvo in imenovan za začasnega gozdarskega komisarja II. razreda s prejemki X. činovnega razreda državnih uradnikov. — Imenovani so: višji agrarski zemljemerec v VIII. čin. razr. Julij Burda za višjega zemljemereca v VII. čin. razr.; agrarski zemljemerec II. razr. Karel Ličar za agrarskega zemljemereca I. razr. v X. čin. razr. državnih uradnikov; zemljemerska leva Maks Dekleva in Franjo Erjavc za agrarske zemljemerece II. razr. v IX. čin. razr. državnih uradnikov.

— Zamenjava 20 din. bankovcev. Finančna dežela blaginja v Ljubljani in blaginje davčnih uradov bodo posredovale zamenjavo 20 dinarske novčanice in jih sprejemale od strank do vključitve 28. t. m. Stranke, ki reflektirajo na zamenjavo teh novčanic po omenjenih državnih blaginjah, naj jih tem predložijo z dvema izkazoma, na katerih naj stranka označi ime, bivališče, število oddanih novčanic in od vsake novčanice številko in serijo. En primersek seznama bodo prevzemajoče blaginje vrnille strankam s potrdilom o prejemu. Čim bodo podružnice Narodne banke novčanice preizkusile, dobe stranke za pristne novčanice povrednostno pri blaginjah, kjer so jih v zameno položile proti vrnitvi potrjenega izkaza. Za vgotovljenje falsifikate se protivrednosti ne bo izplačevalo. Občinstvo se opozarja, da bo zamenjavo vršila od 1. marca do 30. aprila izključno le centrala Narodne banke v Beogradu brez posredovanja svojih filijalk ali pa državnih blaginj.

— Krivo žigosani 10kronski bankovci. V prometu krožijo 10kron. bankovci, ki namesto marke nosijo stare avstrijske Karlove znamke po 15 v in štampilo »Posojilnica v Brezicah, registrirana zadruga z neomejeno zavezo«. Ti bankovci so zelo številni. Težko jih je spoznati. Posojilnica v Brezicah je bankovce žigosala s štampiljo gorenje vsebine, toda na sredi je »čehelica«.

— Zdravstveno stanje ljubljanske mestne občine. V času od 6. do 12. februarja se je rodilo v Ljubljani 15 moških in 10 ženskih otrok, mrtvorojena sta bila 2 moška in 1 ženski otrok, naknadno prijavljen je bil 1 moški porod; umrlo je 5 moških in 14 žensk, med njimi en domačin in 11 domačink. Smrtni vzroki so bili: življenjska slabost pri 1 tulki, jetika pri 1 domačinki in 1 tulcu, pljučnica pri 2 domačinkah, možganska kap pri 1 domačinki, srčna hiba pri 4 domačinkah, rak pri 1 tulcu. Umrli pa so v 1. mesecu 1 tujec in 1 tujka, v 1. letu 1 domačin, 1 domačinka, 1 tujec, 1 tujka, do 5 let 1 domačin, 1 domačinka, 2 tujca, 1 tujka, do 15 let 1 domačinka, do 30 let 1 domačinka, do 50 let 1 domačinka, do 70 let 3 domačinke in 1 tujka, čez 70 let 4 domačinke, 2 tujca in 1 tujka. Za škrlatinko je obolen in se nahaja v domači oskrbi 1 domačin. En otrok je bil ugrizen od sumljivega psa ter odposlan v Zagreb v Pasteurjev zavod.

— Številne ovadbe. Poljejsko ravnateljstvo v Ljubljani vlaga dan za danem številne ovadbe proti strankam, ki ne odlašajo svojih podnajemnikov. Vzroka temu dejstvu je treba iskati v tem, da skušajo nekatere stranke otežiti evidenco praznih stanovanj.

— Pometanje trotoarjev. Zadnji čas se je razpasla v našem mestu zanka razvada, da se hodniki pred trgovinami in zasebnimi hišami pometajo ob času, ko gre mladina v šolo in ko je na ulicah največji osebni promet. To je jutraj ob pol 8. do 9. Vsled tega pometanja se vzdiguje ostuden prah, ki ga morajo otroci kakor odrasli požirati, po vrhu pa se praši tudi obleka, ki stane danes tišočake. Ta malomarnost naj se že iz higijenskih ozirov takoj prepove in odredi pometanje pred 7. jutraj, tako za mestne delavce kakor za druge zasebne službenice.

— Pasji kontamac in konjači. Na magistratu se druga za drugo zglašujejo stranke, ki so dobile kazenski mandat radi kršitve pasjega kontumaca. Najbolj jih prestraši obvestilo, da ima konjač uradni nalog, dotične pse pobrati in usmrtiti. Lastniki tarnajo, da je kužek le za pet minut njihove vednosti na cesto ušel, da je zdrav, da otroci bridko jokajo v strahu, da bo njihovega uboga Puffta pobral strašni, neumiljeni morilec itd. Mestni magistrat opozarja vsakogar, da se pri obstoječi ogromni nevarnosti ne more ozirati na nobeno sentimentalnost in na še tako lepe razloge. Vsek pes, katerega se ovadba tiče in je stvar ugotovljena, bo od konjača pobit. Le na ta način je mogoče naše malomarno občinstvo toliko disciplinirati da bo naredbe kontumaca res izpolnjevalo. Kogar torej zadene neljuba stvar kazenske ovadbe radi kršitve kontumaca, naj se nikar ne trudi okrog magistrata, da bi svojemu kosmatemu ljubljencu — in naj bo tudi denarno še tako dragocen — rešil življenje. Našel bo na magistratu zamašena ušesa, četudi zagrozi, da bo pri občinskih volitvah volil z anarhisti.

— Mestna idila Mestnega loga. Stanovalec idilnega Mestnega loga je bila smoti napovedana huda ofenziva. Sovražnik je podiral od vseh strani. To so pa stanovalec že po svojih starih pravicah izvedli in izvedli splošen umik. Sledi grupacija razpršenih krdel in tolpa. Sovražnik — ljubljanska policija — je prešel v Mestnem logu vse kotičke, med drugim tudi 37 šup. Niti miške ni bilo najti.

— Nesreča pri delu. Vodstvo Stavbne družbe je ugotovilo, da predelavca Jakob Jerasa pri nesreči zidarja Franceta Ingliča ne zadene nikakr krivda. Ponesrečenec je vkljub izrecni prepovedi delovodje stopil na oder, ki je postavljen samo za varstvo električne žice in faade in so je tam po svoji lastni krivdi ponesrečil.

— Čudni potniki. Iz Maribora poročajo, da je ona elegantna dama, oziroma pod njeno krinko se skrivajoči mož, neki Jožef Čepel, 18 let star, doma iz Naklega pri Sežani, ki je utekel od doma brez vsakih dokumentov in brez vednosti staršev ter preko Vidma in Koroske prišel na Dunaj. Tamkaj se je mudil dalj časa, nakupil nekaj obleke baje za svojo sestro ter samokres, s katerim se je hotel ustreliti doma. — Kar se tiče poljskega žida, ki je skočil na poti v Zagreb iz ekspresnega vlaka, se je ugotovilo, da se piše Habler in da je skočil iz vlaka med Brezicami in Zagrebom. V njegovem kovčgu so našli 110.000 neželjenih stotokronskih bankovcev, t. j. 11.000.000 kron.

— Težka nesreča v Zatični. Danes ob 9.45 so pripeljali z dotlenjskim vlakom v Ljubljano težko ranjenega, doslej še ne agnosiranega, okoli 55 let starega kmetiča male postave. Na železniški postaji Zatični so ga danes okoli 6. ure jutraj zapazili železniški uslužbenci na tiru pri skladišču popolnoma nezavestnega. Iz ušes mu je lila kri, kar je bilo znamenje, da ima težke notranje poškodbe v glavi. Kmet jim je bil nepoznan. Sklepajo, da se je hotel s prvim jutranjim vlakom odpeljati v Vlanjo goro. Ko je vlak odhajal, je najbrže padel z vlaka na tir. Poškodba je smrtne narave.

— Šentjakobska napredna knjižnica. Vozarški pot, koncem Florijanske ulice, električno postajališče izposoja vsak delavnik od pol 6. do pol 8. zvečer najlepše slovenske, srbohrvaske, češke, nemške, italijanske, francoske in angleške knjige. Kupujejo se knjige po najvišji ceni.

— Smrtna kosa. V Ljubljani je umrla ga. Marija Rekar roj. Bizjak. Bodi ji blag spomin!

Izpred sodišča.

— Dr. Leskover ca. dr. Irgoliču. Iz Maribora poročajo: Dr. Leskover je pred kratkim tožil dr. Irgoliča radi mariborske mestne hranilnice. Ker mu namreč ni hotel dr. Irgolič izročiti takoj poše ko je prišla na krmilo klerikalna stranka, ga je dr. Leskover kot vladni komisar denunciral, da obstoja nevarnost, da se iz mestne hranilnice dvigne 6 milijonov kron. Nato je dr. Irgolič izjavil, da je to grda laž. Za to izjavo ga je dr. Leskover tožil, a je sodišče dr. Irgoliča oprostilo. Dr. Leskover je prijavil vzklije, in je bil dr. Irgolič pri današnji vzklični razpravi obojen na 50 K globe, ker je smatralo vzklicno sodišče celo zadevo za privatno ne pa kakor prvo sodišče kot uradno zadevo.

— Ustavljena kazenska preiskava. Državno pravdnštvo je ustavilo kazensko preiskavo proti poštnemu računskemu uradniku Lassbacherju ml., ki je bil svojočasno ovaden da si je ob priliki sprejetja uradnih mesečnih plač za računski odtokel na podlagi ponarejenih računskih izkazov hotel prilastiti svoto 10.000 K. Tekom preiskave se je dognala njegova popolna nedolžnost. Vsekakor je zagonetno, kdo je zelo nerodno ponaredil računsko izkaze plač.

— Porotne razprave se prično pri deželnem sodišču v Ljubljani v ponedeljek dne 21. februarja 1921. Na prve dneve so raspisane sledeče razprave in sicer: na ponedeljek dne 21. februarja 1921 zoper Terezijo Capljevo zaradi tatvine iz narave zoper Antona Veglja in Antona Vranjšiča zaradi tatvine, dalje zoper Matevža Benedičiča zaradi tatvine, goljufije in vlačganja in zoper Karla Pupana zaradi tatvine; na torek dne 22. februarja zoper Nikolaja Lukariča zaradi tatvine in napadne zglativo, zoper Ivana Vagnerja zaradi ponesrbe in Marijo Rakovec zaradi dolžnosti na ponesrbi, zoper Antona Benegaljo zaradi uboja in

zoper Vincenca Horvata in Franceta Luznarja zaradi tatvine; na sredo dne 23. februarja zoper Franceta Koluha in Franceta Komeka zaradi tatvine in pa zoper Ignacija Mačka zaradi tatvine; na četrtek dne 24. februarja zoper Josipa Sepica zaradi goljufije zoper Ferdinanda Kučero in Franceta Zakotnika zaradi ropu in zoper Matijo Domanjkota zaradi tatvine; na petek dne 25. februarja zoper Avrama Pappa in Izidora Ačkalaja zaradi goljufije pol milijona kron, izvršene na Jadranski banki, in zoper Henrika Čudna zaradi goljufije.

— Spomladansko porotno zasedanje. Sklepaajo na dosedaj razpisano razpravo bo spomladansko porotno zasedanje izvanredno kratko. Doslej je razpisanih okoli osem razprav, po večini same običajne tatvine. Ljubljanski spostarji ne pridejo še pred poroto v tem zasedanju, tudi drugi senzacionalni slučaji ne.

Turistika in sport.

— »Sport« št. 8 prinaša sledečo vsebino: Sankaške tekme v Bohinju. Mislil k poročilo naših odposlancev pri Olympia horse show v Londonu 1920. Naša bodočnost. Jugoslovanski nogometni savez. Klasificiranje umetnega drsanja in pregled sportnega gibanja. List izhaja vsak petek popoldne. Prinaša krasne slike in mu je cena v naročnin 4 K. Priporočamo ga vsem.

— Polovično vožnjo pri smučki in drsalni tekmi v Bohinju v nedeljo 20. t. m. je razumeti tako, da se kupi v Ljubljani cela karta za vožnjo v Bohinju, ki se pa v Bohinju ne odda, temveč se uporabi karta za vožnjo nazaj, z legitimacijo, katero izdaja »Sportna zveza«, Ljubljana. Narodni dom do sobote zvečer do 6. ura. Po sklepu dosedanjih prijav obetajo biti tekme nadvse zanimive. Izletniki, ki se oddelajo v nedeljo dopoldne, bodo mogli prisostvovati vsem smučkim tekmam, oni pa, ki se pečejo v soboto zvečer, pa tudi drsalni tekmi, ki začne že ob 8. uri jutraj.

Gospodarske vesti.

— g. Carina na zlato v Italiji. Uradni listi objavljajo naredbo, po kateri se carina na zlato plačuje neposredno pri carinskih oblastih z državnimi in ali bančnimi vrednostnicami s 300% doklado.

— g. Predpis o protokolliranju firm. Kdor je po določilih trgovskega zakonika trgovec je dolžan, da protokollira svojo firmo, ako plača po postavljenih predpisih določeno vrsto pridobitne brez doklad. Za mesta od 10.000 do 100.000 prebivalcev je po ces. naredbi iz leta 1908 merodajen znesek K 80. V krajih, ki imajo prebivalcev manj nego 10.000, je odločilen znesek K 50. Ker je občina pridobitna po finančnem zakonu za l. 1920/21 zvišana na štirikratni znesek ter je vrhute plačati za državni pribitek v višini 170, odnosno 130%, sta zneska 50 in 80 K v današnjih pridobitnih davčnih in denarnih razmerah odločno prenizka za naše razmere. Dolžnost protokolliranja firme bi sicer zadela osebe, katerih tako po njih strokovni izobrazbi kakor po obsegu njihovega obratovanja ne gre štiti, da postanejo protokollirani trgovci. S tem vprašanjem so se pretekli četrtek pečali zastopniki industrijalnih, trgovskih in obrtnih organizacij na posvetovanju, ki ga je sklicala trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. Vsled doglasnega sklepa teh zastopnikov je trgovska in obrtniška zbornica zaprosila poverjenstvo za pravosodja, da vpoštevajoč povlačenje pridobitnine, izpremeni veljavne določbe za protokolliranje firm ter zviša merodajne zneske.

— g. Živinski semenj. Na večeršnjih živinskih semenj so kmetje pripeljali zelo lepo pitano živino. Vsa živina je bila mahoma od izvoznih cen kupljena. Cene živemu blagu so zopet znatno poskočile. Plačevali so 20 do 25 K žive teže.

— g. Naredba ministrstva financ o prijavljanju imovine, podložne pristojbenemu ekvivalentu, in odmerjanju in plačevanju te naklade za osmo desetletno periodo 1921—1930 v Dalmaciji in Sloveniji objavljajo Službene Novine broj 35. Naredba je obširna in so ji pridelali potrebni formulirji. Pristojniški ekvivalent je tudi ena nadležnih specialitet, ki nam je ostala iz avstrijske zapuščine.

— g. Hrana potrebna za hranitev živine, ki se eksportira iz države. Privredno-financijski odbor je odločil, da se sme pri vsakem izvozu živine izvoziti brez plačila carine in brez osiguranja valute potrebna živalska hrana in to kot jednodnevni obrok: za eno svinjo en kg koruze, za eno ovco en kg sena in pol kg mekinj, za enega vola štiri kg sena in en kg mekinj (otrobov), toda le v tem slučaju, ako se ta hrana izvozi pri transportu živine in za hranitev našete živine. Za transport v države, ki meje na našo državo, se sme izvažati potrebno hrano za deset dni, v ostale države pa klajo za 15 dni, računeno od dneva, ko krene transport z naše meje.

— g. Fuzije bank v Sarajevu. Sarajevo, 17. febr. Te dni je pričela tu akcija za fuzijo erbske centralne banke, erbske pridobitvene banke in zemaljske banke v eno banko, ki bi nosila ime zemaljska banka. — V tej zadevi sicer ni sklenjenega ničesar definitivnega, vendar so pogajanja v polnem teku. Za generalnega ravnatelja pri tej banki bi bil po zatrdilu gotovih krogov imenovan bivši bosanski deželni predsednik, dr. Milan Srakić.

Borze.

— d Zagreb, 18. febr. Devize (vezano): Berlin izplačilo 250,50—252, Italija izplačilo 540—543, London izplačilo 570—580, Newyork kabel 147 do 148, Newyork ček 145—147, Pariz 1082—1090, Praga 192,25—193, Švica 2400—0, Dunaj 21,50—21,65, Valute: dolarji 142—143,50, avstr. krone 0—23, carski rublji 60—65, franc. franki 1030—0, napoleonder 470—480, nemške marke 240—248, rom. leji 196 do 198, ital. lire 524—527, bolg. levi 170 do 175, češkoslovaške krone 175—180.

— d Beograd, 18. febr. Devize: Pariz 269—271, London 143—144, Newyork 0—36, Dunaj 5,40—5,47, Praga 48 do 48,50, Rim 134,50—135, Solun 275 do 280, Ženeva 605—616, Berlin 63—63,50, Valute: angl. funti 141—142, franc. franki 267—269, dolarji 35,80—35,90, ital. lire 132—134, bolg. levi 43,50—44, rom. leji 49—49,50, nemške marke 61,25—61,75, češkoslovaške krone 0 do 45, avstr. krone 5,80—6,20, napoleonder 120—121.

— d Curih, 18. februarja Devize. Berlin 9,97 in pol, Holandijska 207,70 Newyork 604, London 23,54, Pariz 43,54, Pariz 43,65, Milan 22,05, Bruselj 45,50 Kodanji 110, Stockholm 135, Kristijanija 105, Madrid 84,75, Buenos Aires 210, Praga 7,80, Varšava 0,80, Zagreb 4,25, Budimpešta 1,15 Buakrešta 6,40, Dunaj 1,35, avstriljske krone 1.

— d Dunaj, 18. febr. Devize. Zagreb 461—465, Beograd 1842—1862 Budimpešta 134,50—136,50, Berlin 1179 do 1185, Bukarešta 962,50—972,50, London 2760—2780, Milan 2605—2625, Pariz 5167,50—5207,50, Praga 887 do 893, Sofija 845—855, Varšava 80,50 do 82,50, Curih 117,25—117,25 Newyork 705—709, Amsterdam 243,25—244,25, Valute: Dolarji 701—705, bolgarski levi 820—830, nemške marke 1177—1183, angleški funti 2740—2760, francoski franki 5142,50—5182,50, italijanske lire 2602,50—2622,50 dinarji 1841—1861, poljske marke 82,10—84,10, romunski leji 945—955, švicarski franki 11,712,50 do 11,762,50, češke krone 886,50 do 892,90, madžarske krone 183—185, carski rublji 810—816.

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Sobota, 19. febr.: Golgata, red E.
Nedelja, 20. febr.: Sen kresne noči, v opernem gledališču, ob dramskih cenah, izven.

Ponedeljek, 21. febr.: Miss Hobbs, red A.

Opera.

Sobota, 19. febr.: Thals, red C.
Nedelja, 21. febr.: Sen kresne noči, dramska predstava, izven.

Ponedeljek 21. febr.: zaprto.

— Gostovanje ruskega baleta. V sredo dne 23. v četrtek 24. in v petek 25. februarja bo gostoval v opernem gledališču našemu občinstvu že znani ruski balet: prima balerina bivšega imperatorskega moskovskega baleta Margarita Fromanova (Klasični ples) in znamenita karakturna plesalka Julija Bekefeljeva s sodelovanjem solista bivšega imperatorskega gledališkega baleta Makea Fromana in plesalk baletne studije Margarite Fromanove, dam Anje Rodlove, Natalije Miklaškeve, Valentine Bjelelove in Olge Orlova. Vstopnice se bodo dobivale ob ponedeljku, 21. t. m. dalje v predprodaji pri dnevnih blagajni opernega gledališča proti 100% povzki ob navadnih urah. Ker se bodo proizvajale po večini skoro samo nove točke bo publiko gostovanje znamenitega baleta gotovo zelo zanimalo.

— Marjetonno gledališče igra v nedeljo 20. t. m. ob 3. in 5. in pol popoldne Pocijevo burko v treh dejanjih. »Začarani princ in pa enodejanko »Gašperček slikar.

— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Vaja ženskega zbora v ponedeljek ob sedmih, moškega v četrtek ob polosmih zvečer. Vsi in točno! Odbor.

— Na koncertu »Ljubljane« v ponedeljek, 21. februarja ob 8. uri zvečer v »Unionu« se bodo pele doslej v Ljubljani neizvajane skladbe Adamca, Dvořaka, Gerbiča, Ivavca, Kimova, Krola, Lhotica, Premra, R. Savina Žganca. Posebej opozarjamo na medumurske in prekmurske narodne.

— Vstopnice za koncert »Ljubljane« se bodo prodajale v Unionovi trafiki tudi v nedeljo dopoldne do 11. ure. Dobiva se tudi besedilo.

— Pevsko društvo »Hlahol« v Pragi proslavi leto 60letnico svojega obstanka s tem, da priredi izlet in koncert v vseh večjih mestih v Jugoslaviji, kakor v Ljubljani, Zagrebu, Varšavi, Novem Sadu, Beogradu in na povratku v Mariboru. V Ljubljani se vrši koncert dne 15. maja t. l. — Praski »Hlahol« je eno izmed največjih in najuglednejših čeških pevskih društev. Izleta se leleži nad 150 pevk in pevcev.

— Natečaj: Odbor »Jugoslovenske Matice« vabi vse naše umetnike, da se udeležijo tečaja za napravo društvene diplome in obrambnega olka. Osnutke je poslati na naslov »Jugoslovenske Matice«, Ljubljana, Pražakova ulica št. 3/I., do 15. marca t. l. Juri, ki prisojita nagrado, bo sestavljen iz štirih umetnikov in iz zastopnika »Jugoslovenske Matice«, Diploma »Jugoslovenske Matice«: Velikost 40 X 80 cm oblika vodovarna ali pokončna. Imeti mora nekaj praznega prostora za tisk. Prva nagrada 600 K, druga 400 K. Za diplomu naj se pošljejo kolikor mogoče natančni osnutki, delo se izroči potem onemu, ki dobi prvo nagrado in se posebej nagradi. Obrambni kolek »Jugoslovenske

Matice«: Izročiti ga je popolnoma izdelanega. Nagradi 500 in 300 K.

— Gasilska knjižnica 1. in 2. zvezek sta ravno kar dotisnana in sta v zalogi »Jugoslovenske gasilske zveze Ljubljane«. Vsebinska 1. zvezka: Poslovnik. Krolj, oprava in označba dostojanstev. Proste vaje. Redovne vaje. — Vsebinska 2. zvezka: Vaje z orodjem. Nauk o znamenjih. Prvi zvezek 110, drugi zvezek 92 strani. Razložil Fran Barle. Oba zvezka vezana v eno knjigo, 25 K, s pošto poštnino več. Knjiga se naroča pri tajnistvu Jugoslovenske gasilske zveze v Ljubljani.

— Kaj bi le postal za pihce? Tvrdba M. Tičar v Ljubljani (Selenburgova ulica) je te dni za bližnje velikonočne praznike izdala serijo nenavadno okusnih razglednic, na katerih so v dvo in večbarvni izvedbi vpodobljeni vzorci dolenskih, gorenjskih in notranjskih prirobov ter zaradi svoje posebnosti lepote svetovnih belokranjskih pisane. Barve na teh razglednicah ki jih je z večjo uporabo narodnih motivov narisal zaslužni raziskovalec in obnavljalec slovenske narodne umetnosti prof. Albert Št. so s tenkočutno miselnostjo, s katero so ob izumljanju domačih lepotin ravnale naše žene in dekleta, ubrane v toliko skladnost da sta jih vesela oko in srce. Ker nam jedo tega, da se končno osvobodimo tudi nepotrebnega vplivanja tujinstva na naše lepoto občutovanje in med nami zopet oživimo siloma zamorjeni zmisel za narodno umetnost izpregovorimo o teh šidvih razglednicah prihodnjosti kaj več. Za danes bi le opozorili nanje in naše trgovce na debelo in preprodajalce pozvali naj si jih v pravi čas naroče. Da jih bodo naši ljudje in prav tako tuji z veseljem odjemali in za pihce razpošiljali njej in njemu širom Slovenije in ni manj po Hrvaški in Srbiji kakor tudi po tujini, o tem spričo njih ličnosti ne more biti nobene dvojbe. In s tem bo že mnogo storjeno za sloves narodne naše umetnostne bitnosti. Češka, zlasti pa slovaška narodna umetnost je daleč preko meja njih domovine zaslovela zlasti potem razglednic. Naj naslovi tudi naša, ki ji je vredna posestrima!

Seje ustavnega odseka.

Kraljevina SHS

— d Beograd, 18. februarja. Podrobna debata o načrtu ustave, ki ga je predložila vlada, se je pričela danes na 13. seji ustavnega odseka, ki se je pričela ob šestnajstih. Otvoril jo je predsednik ustavnega odseka, dr. Momčilo Ninčić. Tajnik Bošković je prečital prvi del načrta. Dr. Laza Marković predlaga, naj se člen 1. razstavi v dva dela: Država Srbov, Hrvatov in Slovencev je ustavna, parlamentarna in nasledstvena monarhija. Službeno ime države je »Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev«. Prosi, naj se po poslovniku glasuje o vsakem delu posebej. Posl. Jovan Gjonović (republikanec) pravi, da je početkom samo sumarično razložil stališče republikanske stranke, ker je mislil, da ga bodo njegovi tovariši razumeli. Največja zmotja je trditve, da ima republikanski pokret protidržaven značaj. Ugovarja proti temu, da bi se država imenovala »Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev«, ker to kaže, da smo tako zelo različni, da ne moremo ustvariti edinstvene države. Treba je državo nazvati »Jugoslavija«, kar bi odgovarjalo njenemu zemljepisnemu in etnološkemu položaju. Treba je v ustavo nujno ustaviti odredbo, da se ozemlja države ne smejo oddajati ali zamenjati, ne da bi narod dovolil. To naj bi stalo na tretjem mestu. Na drugem mestu naj bi se uredilo vprašanje, kako naj se imenujejo državna ozemlja posamezno. Že v začetku je treba naglasiti, da se je narod ujedini na svojo lastno iniciativo in po svoji volji sestavi suvereno državo.

Radikalec Milorad Vujčić meni, da prvi oddelek ne vsebuje vsega onega, kar bi moralo imeti složen značaj. In predlaga, naj se v splošni del ustavi: 1. naziv države in oblika vladavine. 2. grb in zastava. 3. državne oblasti. 4. razdelitev državnih oblasti. 5. službeni jezik in službena abeceda. 6. državna vera. Nadalje zahteva, da je treba v ustavi predvideti za državno abecedo cirilico in latinico. Z ozirom na predlog dr. Laze Markovića pravi, da dopolnila, po katerih bi se prvi člen ustave glasil takole: »Država Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki jo tvorijo zedinjene zemlje Srbov, Hrvatov in Slovencev, je ustavna in nasledstvena monarhija«.

Nato povzame besedo dr. Janko Št. in pravi, da se v prvem členu ustave naglasi, da je Jugoslavija kraljevstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Poslanec Nedeljko Divac (socialni demokrat) izjavi, da je za republikanski sistem vladavine. Če imamo danes dobrega kralja, ni gotovo, da bo tak tudi njegov naslednik. Če bi nam ne bil všeč, bi lažje zamenjali predsednika republike, kakor kralja. Socialna demokratija je proti monarhističnemu sistemu vladavine, ker ta sistem izključuje enakost. Zahteva naslov: »Država Jugoslavija« ali »Republika Jugoslavija«. Pojem Srb, Hrvat ali Slovenec naj se rabi v istem smislu, kakor n. pr. Dalmatincev ali Istran itd. Vračanje narodnih meščin naj se uredi po zakonu. Prihodnja seja bo jutri ob petnajstih in pol.

Najnovejša poročila.

TRŽAŠKI ŠKOF PREPOVEDAL JUGOSLOVENSKIM DUHOVNİKOM V ISTRI VSAKO JAVNO IN PRIVATNO POLITIKO.

— Trst, 18. februarja. Pred dnevi je poslal škof Bartolomasi jugoslovenskim duhovnikom v Istri pismo, v katerem pravi, da je izvedel, da so fašisti sklenili, da jih prečenejo. Nasvetuje duhovnikom, naj se vzdržijo vsake javne in privatne politike; samo v tem slučaju jih bo branil pred nasilstvi. Škof Bartolomasi je bil izdal za 6. t. m. dan aneksijske proslave, ukaz duhovščini, da mora peti po maši »Te Deum« v zahvalo, »da se je vrnil mir«. Italijanski duhovniki v Istri razvijajo strastno politično gonjo proti jugoslovenskim duhovščini in proti jugoslovenskemu ljudstvu ter so tako najboljši pomočniki fašistom.

DELEGACIJA KEMALISTOV V RIMU.

— Rim, 18. febr. Na potu v London se je ustavila tu delegacija kemalistov. V razgovorih z novinarji je izjavil Bekir Samy Bey, da bo Turčija zahtevala v Londonu pravico, da eksistira in živi svobodno kakor vsi drugi narodi. To pravico jej odreja savreška pogodba in zato se je

sti prof. Albert Št. so s tenkočutno miselnostjo, s katero so ob izumljanju domačih lepotin ravnale naše žene in dekleta, ubrane v toliko skladnost da sta jih vesela oko in srce. Ker nam jedo tega, da se končno osvobodimo tudi nepotrebnega vplivanja tujinstva na naše lepoto občutovanje in med nami zopet oživimo siloma zamorjeni zmisel za narodno umetnost izpregovorimo o teh šidvih razglednicah prihodnjosti kaj več. Za danes bi le opozorili nanje in naše trgovce na debelo in preprodajalce pozvali naj si jih v pravi čas naroče. Da jih bodo naši ljudje in prav tako tuji z veseljem odjemali in za pihce razpošiljali njej in njemu širom Slovenije in ni manj po Hrvaški in Srbiji kakor tudi po tujini, o tem spričo njih ličnosti ne more biti nobene dvojbe. In s tem bo že mnogo storjeno za sloves narodne naše umetnostne bitnosti. Češka, zlasti pa slovaška narodna umetnost je daleč preko meja njih domovine zaslovela zlasti potem razglednic. Naj naslovi tudi naša, ki ji je vredna posestrima!

potek in mogoče tudi na sklepe londonske konference.

MADŽARI MOLIJU ZA KRALJA KARLA.

— Dunaj, 18. februarja. Službeni katoliški list prinaša ukaz madžarskim duhovnikom, sklicujoč se na dispozicijo Svete stolice, da morajo pri mašah moliti za kralja Karla, ki se ni odpovedal prestolu in ni nihče odvezan zvestobe do njega.

POSVETOVANJA Z ZEMLJORADNIKI.

— d Beograd, 18. februarja. Danes je imel ministrski predsednik sestanek z zemljoradniki. S strani zemljoradnikov sta bila delegirana dr. Lazić in Pucelj. Zemljoradniki so pojasnili posamezne točke svojega načrta ustave. Za jutri popoldne je tudi določen sestanek, katerega se bo v imenu demokratske stranke udeležil Ljuba Davidović.

ITALIJANI ZAPUŠČAJO DALMACIJO.

— d Split, 18. februarja. Iz Knina javljajo, da bodo Italijani do 24. februarja popolnoma evakuirali Zagorje, kjer bo prevzelo nadzorstvo jugoslovensko orožništvo. Obenem bodo Italijani prodali naši upravi železnico Split-Knin.

NASILNOSTI PROTI NAŠIM LJUDEM.

— d Split, 18. februarja. V Lastovu so karabinjeri odgnali dva mlada fanta, ki sta prepevala hrvatske pesmi, uklejnena v Zader k vojaškemu usodišču.

FRANCOSKI MORNARJI ZAPUŠČAJO KOTOR.

— d Pariz, 18. februarja. Na večerajšnji seji poslanske konference se je sklenilo, odklopiti francoski mornariški oddelek iz Kotora. Rešitev vprašanja razdelitve prometnega materiala Avstrije se je odstopila pododseku strokovnjakov.

DEŽELNO GLEDALIŠČE V PRAGI.

— d Praga, 18. februarja. Kakor javlja »Večre«, se svoj čas zaplenjeno deželno gledališče vrne Nemcem. Za češko umetnost se zgradi novo gledališko poslopje na Revolujskem trgu.

SIKST BOURBONSKI.

— d Pariz, 18. februarja. Kakor znano, je italijanska vlada sklenila izgnati princa Siksta Bourbonskega iz Italije. Dosedaj na italijanska policija princa ni mogla najti, da bi mu izročila povelje za izgon. Kakor poroča »Liberte«, se nahaja princ v Parizu in so ga včeraj videli v restavraciji v bližini Madeirnske cerkve.

Sokolstvo.

— Bratje Sokolji V nedeljo 20. februarja 1921 ob pol 16. se vrši v Dobropolah ustanovitev Sokola. Prosimo vladno za bratski obisk tega izrednega pojava.

— Predstuge - Dobropolje. Na svatbi posestnika Franceta Lohkarja, se je nabralo za Sokola, ki se ustanovi 20. februarja t. l. znesek 52 K 40 v. Živela novoporočena in svatje darovalci.

— Redni občni zbor Sokolske župe v Ljubljani se vrši v nedeljo 20. februarja t. l. ob 9. dopoldne v Narodnem domu na galeriji telovadnice.

— Dramatični odsek Sokola Viš ponovi v nedeljo dne 20. febr. 1921 ob pol 8. uri zvečer v Sokolskem domu na Viču burko »Nebesa na zemlji«. K obilni vdeležbi vabi Odbor.

— Sokol I. je imel januarja v dvorani Mestnega doma svoj redni občni zbor, ki je bil dobro obiskan in na katerem so podali društveni funkcionarji izjemno sliko o intenzivnem društvenem delovanju v preteklem letu. Zlasti tajništvo, blaginjsko in načelniško poročilo je zbuvalo splošno pozornost. Pri politivah je bil izvoljen soglasno per eclamationem sledeči odbor: starosta br. dr. Pavel Pestotnik, I. namestnik staroste br. Ljubo Dermelj, namestnica staroste sestra Leni Selikova, načelnik br. Stane Vidmar, načelnica sestra Ela Hrovatova; tajnik br. Iv. Azman računovodja br. Drago Lunder, blaginjski br. Polde Zupančič, gospodar br. R. Turk, matrikar br. Jos. Gorjanc, tiskovni poročevalec br. Bojan Drenik, br. Nade Svetlič in br. Drago Potrat. Namestnik tajnika br. Avg. Levičnik arhivar br. Lojze Turšič, namestnik gospodarja br. Fr. Vrečar, zapiskarica sestra Jožica Moharjeva, namestnica računovodje sestra Mara Novbradskijeva, knjižničarica sestra Fanči Strcljeva, odborniki br.: Janko Smrekar, Jože Tratar in Jože Čobal.

— Namestniki br.: M. Urbar, Fr. Urlep, E. Černe, Fr. Medic, sestra M. Keržetova, br.: R. Rozman, Tone Menciger in Miroslav Gregorka. — Pregledniki računov br.: J. Jeretina, Evg. Lovšin in I. Potočnik. — Predsedniki odsekov: ženski odsek sestra Selikova, izobraževalni odsek br. Fr. Slajpah, veseliški odsek br. B. Vodeb, dramatični odsek br. J. Tratar pevski odsek br. D. Dinter, orkestralni odsek br. Avg. Accetto in Lojze Potratnik, Gregorka, knjižnica br. Janko Smrekar in Ljubo Dermelj. — Nadalje se je razpravljalo o društvenem proračunu za tekoče leto, ki izkazuje ogromne potrebe, tako da bo potrebno intenzivno sodelovanje vseh članov in članic, katerih je preko 1500, da se bo zamoglo pokriti te stroške. Glavno in skoraj edino točko proračuna tvorijo izdatki za zgradbo letnega telovadišča.

NEMCI UPAJO NA AMERIŠKO POMOČ.

— Pariz, 18. febr. Zedinjene države na londonski konferenci ne bodo zastopane. Konferenca se vrši baš v dneh nastopa novega ameriškega predsednika Hardinga. Kakor se zagotavlja, bo eden prvih njegovih činov izjava o vrnitvi mirovnega stanja med Zedinjenimi državami in Nemčijo. To je pač važno za mednarodne odnose sploh, zlasti pa za razmerje med entento in Nemčijo, kar bo brezdvomno vplivalo tudi na

vplivna na 4 K in prispevek za legitimacijo na 2 K. — Občni zbor je jako lepo uspel in je upati, da se agilno društvo v tekočem letu še bolj razvije in da doseže vsaj prvi svoj cilj — letno telovadišče. Zdravot!

Društvene vesti in prireditve.

— Klub »Soča« naznanja, da bo v soboto dne 19. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji Zlatorog nadaljeval g. prof. dr. Čadež svoje predavanje: »O malih svetovih«.

— Tamburaško društvo »Triglava« ima svoj redni občni zbor jutri v nedeljo dne 20. t. m. ob pol 3. uri popoldne na Rimske cesti v gostilni pri »Ruscu«. Vsi oni, ki se zanimajo za to društvo in hočejo pristopiti kot člani so vabilo na občni zbor.

— Podporno društvo železniških uslužbencev sklicuje v nedeljo dne 27. t. m. ob 8. zjutraj v prostorih društva »Slavce« v Narodnem domu v Ljubljani občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— XXXVIII. redni občni zbor pevskega društva »Slavce« so vrši v soboto dne 12. marca t. l. ob 8. zvečer v društvenih prostorih v Narodnem domu z običajnim dnevnim redom.

— Strokovna organizacija natakarjev v Ljubljani se tem potom zahvaljuje vsem, ki so s svojo prisotnostjo ali z denarnimi prispevki pripomogli k tako lepemu uspehu prireditve dne 4. t. m. — Veseljeni odbor.

— Društvo slušateljev južnične fakultete v Ljubljani si dovoljuje tem potom izreči naliskrešnje zahvalo vsem onim, ki so ob priilki plesa 7. tm. z velikodušnimi darili, oziroma osebnim sodelovanjem izkazali gorenjemu društvu svojo naklonenost in mu s tem pripomogli do lenega gmetnega uspeha.

— Pripravljalni odbor zadruge kloparjev, instalaterjev, kotlarjev in krovcev prosi vse mojstre teh strok v Sloveniji, da v svojem lastnem interesu prijavijo svoje natančne naslove na naslov: J. Babnik, Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Raznoterosil.

• Ponesrečen aviatik. Letalo, ki ga je vodil stotnik Borla, je 16. februarja padlo na streho sredi mesta v Rimu. Stotnik Borla je pri tem našel smrt.

• Potopljen parnik. »Chicago Tribune« javlja iz Montreala: Francoski parnik »Victorien«, ki je dne 2. februarja odplul proti Gadiru, se je potopil. Posadko je rešil parnik »Frankfurt«.

• Köpenickiada. Dne 17. t. m. se je posrečilo kriminalni policiji prijeti trgovskega nameštence Arturja Loefflerja, ki je dne 23. januarja t. l. v uniformi poročnika državne brambе s ponarejeno legitimacijo vojaški upravi izvalil ček za en milijon kron, katere je potem dvignil v avstro-ogrejski banki.

Darila.

Upravi našega lista je oddal za: Ciril - Metodovo družbo g. Josip Maček, trgovec v Ljubljani 200 K v spomin prijatelju M. Kancu, mesto cvetja na njegovo krsto.

Srčna hvala!

Poizvedbe.

— Izgubljeni Kdo ve kaj? Od dne 19. junija leta 1918. je izgubljen enoletni prostovolni desentnik Emanuel Wisnecy od Hrbov, strelnega polka št. 2, 4. stotnja. Poljska pošta 646 blizu Feltre ob Pilavi. Prijatelj kateri so bili pri istem polku in stotnji pod nadporočnikom Rohrach: se prosijo, naj blagovolijo javiti, kaj se je zgodilo z mojim sinom na žalostno mater, vdova Amalija Schuratin, Innsbruck, Inn, raln 40 II. Stroški se radovoljno povrnejo.

— Dotično damo, ki je bila v ponedeljek, 7. t. m. ob 13. uri v zaščito gospodični na carinski ekspozituri južnega kolodvora, se uludno naproša za cenjeni naslov. Blagovolji naj istega poslati na upravništvo »Slov. Naroda« pod C. A. 1228.

— Iz Rusije došlo volne ujetnike prosim poročila o Martinu Vrščaj, ki je do oktobra 1917 bival kot ujetnik v Samarkandu. Pozneje ni bilo več glasu o njem. Stroške povrnem z veliko hvaležnostjo. Ivan Vrščaj, Maribor, Vilharj 2.

— Rozalija Gale v Ljubljani, Strojarska ulica 2, prosi pomoči od svojega brata Ivana Arko in od bratrance Jakoba Karla, Antona Franca in Ivana Cornika iz Makoše, ki so vsi v Ameriki, in od moža Antona Gale iz Turjaka ki je odšel leta 1891. v Ameriko.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslavšek.

Odgovorni urednik:

Božidar Vodeb.

Ženske bolezn: Profesor Brelsky v Pragi, odlični ženski zdravnik, izpričuje, da grenčica »Franz« Josef« izbornu učinkuje tudi pri daljši rabi in pogosto že v majhnih množinah.

— Dober dan! In nikakih bolečin ne bode imeli, če vporabljate Fellerjev Elsa fluid in Elsa kroglice, 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici Elsa fluida 42—K. 6 škatljice Elsa-kroglice 18—K. Ideal vseh sredstev za negovanje lepote so Fellerjeva obrazna pomada močnejše vrste 15—K. Fellerjevo pravo medicinsko Hilino mlečno milo z znamko »Elsac« 19—K. Fellerjeva Tanokina pomada za rast last velikih lunč 15—K. — Tudi vi drugi Elsa izdelki tvrdite Eugen V. Feller v Donji Stubici, Elsnrg št. 228, na Hrvaškem, so vseskozi zanesljivi in priporočljivi. (8346)

Zastopstvo za Slovenijo ima tvrdka J. Globevnik in drug v Ljubljani.

šicer hrustke po 7 K In orehe po 12-50 K
ra kg v vaših vrečah franko Novomesto
Josip Kravc, trgovec, Brnalanec pri Novem
mestu. 1186

Veleindustrijsko podjetje Jugosla-
vije išče starejšega, izkušenega

elektrotehnika

za čimprejni vstop. Biti mora sposo-
ben, da predstoji večlet kombinirani
napravi za visoko in nizko napetost
sile, ter mora razumeti ravnanja pri
generatorjih, motorjih in transforma-
torjih kakor tudi vsa njih popravila ter
mora biti dober elektromotnen. Dopisli
pod „PV.1233“ na uprav. Slovenske-
ga Naroda. 1233

Posestvo

Trgovce, kateri valed svoje obrti ne
more opravljati zemljišča, proda v pri-
jaznem kraju na Sp. Štaje skem posest
in sticer: lepa hiša s srednje velikim,
dobro urejenim vinogardom, zelenjadni
vrt, večje, moderno urejeno čebelarstvo
in zraven pripadajoč inventar (Vinske
pasode za 110 hl). Cena zelo nizka.
Naslov pove upravnistvo Slovenskega
Naroda. 1238

V najem vzamem dobro idočo gostilno na prometnem kraju. Ponudbe pod „Ostina št. 48“, pošto ležeče Ljubljana. 1170

L. Mikuš
Ljubljana, Mesni trg št. 15.
priporoča svojo zalogo
dežnikov in solnčnikov
ter sprehejalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Velika zaloga

novih dvokoles, različne pnevmatike, tudi za otroške vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli po ceni pri Batjelu Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se v papirno dvokolesa otroški vozički, šivalni stroji i. t. d. Mehanična delavnica Karlovska cesta št. 4. 843

ERJAVEC & TURK
trgovina z železnino
„pri Zlati lopati“ 114
(prej Hammerschmidt)

Ljubljana, Valvazorjev trg 7
nasproti križevniški cerkvi.
Zaloga cementa.

Prodajo se stroji za izdelovanje parketov, 302 m² parketov različnih dimenzij, parni kotli 800 mm premera, 3 m dolgi, nihajoči parni kotli (Pendelkesse). Jos. Stadler, Sodna ulica 11. 1115

STOLE

Iz trdega lesa, lepo polirane, prodaja na drobno in debelo, trdnost A. Sadler & V. Tretnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25. 1099

Službe išče v lesni stroki dobro izurjena moč, kot prejemalec in oddajalec pri večjem lesnem podjetju za takojšnji nastop. Ponudbe pod „A. R.“ pošto ležeče Ljubljana. 1102

Po ugodni ceni se prodaj

večja množina vinskih hramnih in nekaj transportnih sodov, kakor tudi nekaj malih od ca 25 do 6 l. Sodi so iz hrastovega lesa v najboljšem stanju. Jos. Stadler, Ljubljana, Sodna ulica 11. 1098

Prodaja se lepa skoraj nova oprava sobe za gospode (Herrenzimmer) nadalje želena blagajna srednja s pulom, pisalni stroj Continental, dobro ohranjen in drugo različno vporabno za trgovino ali pisarno. Vpraša se v uprav. Slov. Naroda ali Celje, poštini predal 18

Proda se popolnoma nova oprava iz mahagonija, spalna soba — najnežje delo, edini vzorec — popolna z žilniki, umivalnikom in psoto ter 2 dragoceni, stari perzijski preprogi. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 120

Proda se lepo posvetilo na hribih, obstoječe iz 64 orolov gozda, njiv, travnikov in pašnikov. Njive so posejane. Pri hiši je vse orodje, vse, kar spada k posvetilu. Polze se pri Podobniku, Novi Vodmat 145, gostilna 1065

Hiša in vilo na Glincah hšt. 37 in 1 ob Tihaški cesti z gospodarskim poslopjem in vrtovi se skupaj ali posamezno zamenja za primerno hišo ali vilo v Ljubljani v bližini središča mesta ali za malo graščino proti primernemu doplačilu z ene ali druge strani. — Ponudbe na lastnika Jos. Tribuš, istotam 1056

Strokovnjak lesne trgovine s 23 letno prakso v nakupovanju gozdov, izdelovanju surovega lesa, izvozu, manj ulaciji, rejevanju in oddaji, vešč slov., nemšč in ital. jezika v govoru in pisavi, išče trajne službe za 15. maj t. l. Naslov: L. Bodič, Domžale. 1188

Kompanjon

z okoli 200.000 K se išče v dobro idočo veliko trgovino mešanega blaga v lepem kraju na deželi brez konkurence in z lepim zastajkom. Samske osebe imajo prednost. Ponudbe pod „Izvrstna trgovina 1214“ na upravo Slov. Naroda. 1214

Inženier dr. Miroslav Kasal
Ljubljana, Hliljerjeva ul. 7.

Specialno stavbeno podjetje za betonsko, železobetonsko in vodno zgradbo. — Izraba vodnih sil.

Knjigovodja,

popolno samostojna moč, želi premeniti službo. Ponudbe pod „Premena službe 1166“ na upravo Slov. Naroda. 1166

Najstarejša slovenska pleskarstva in ličarska delavnica
IVAN BRICELJ, Dunajska ces. 10, se priporoča, izvršitev točna cene zmerne.

Prda se v Ljubljani sredi mesta, na najprometnejšem kraju ležeča dobro ohranjena

trinadstropna hiša

Zelo prikladna za prodajalno in skladišče. Poljska pri laz. Rudol Treo, Gosposvetka c. 12, II. nadst. v Ljubljani od 12 do 13 ure. 1232

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVOJNI TRG 1. Franko

Nogavice

z znamko „ključ“ in brez nje pri Tvornici Čarapa, Sarajevu Samo na veliko! Cenik zastoj. Par nogavic znamke „ključ“ traja kakor 4 pare drugih.

Oglase za 9708

„Neue Freie Presse“

preuzimajo svi anončni zavodi i generalno zastojstvo za Jugoslavijo — Blocknerov anončni zavod, Zagreb, Juravska ulica 31. Telef. 21-65.

Prodaja in nakup posestev. Posojila. — Trgovske izravnavne. Ameriške zadeve. Gospodarska pisarna Dr. Iv. Černe, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, tel. 37. 1224

JULIO MEINL
D. D.

kava

čaj

kakao

Središča ZAGREB.

Podružnice:

Zagreb, Duga ulica 6.

Ljubljana, Aleksandrova c. 1

Maribor, Gosposka ul. 7.

Pečuh, Kraljevska ulica 19.

Največji, najlepši in

najsenzacionalnejši

„BOSNA-FILMI“

pridejo!

Anna Boleyn s

Henny Porten,

Gospodarica sozla z

Mia May

u 8 sijajnih in senzacionalnih epohah,

Kako je Golem prišel na svet

filmsko umetniško delo s Paul Wegenerjem,

Malo prosjačko veličanstvo.

Vsi ti filmi so:

„BOSNA-FILMI“.

Velika perzij. preproga

in dve majhni se ceno prodajo tu, Sodna ul. 11, I. nadst. levo. 1116

Prodaja
surovega zlata, srebra, smaltma, platina v tehnične namene

I. Augustin
Ljubljana, Dunajska c. 39. 1189

Zavodi, hotelirji, slastičarje!

Nudim suhe slive à K 14.50 kg

suhe hruške . . 7 — .
orehe . . 15 — .

Iz letine 1920 zajamčeno zdravo blago, postavljeno v Ljubljano. Naročila pod „G. L. 200/1120“ na uprav. Slov. Naroda. 1120

Pozor, trgovci s klobuki!

Vsakovrstne klobuke od 160 K naprej mam v veliki zalogi; tudi lepe v-lourne klobuke. **Franko Cerar, tovarnar v Štobu, pošta Domžale.** Tovarna je oddaljena 7 minut od postaje Domžale. Cene primerno nizke, postrežba točna.

Tko delazi u

Beograd

Zagreb

Praq

Wien

neka posjećuje samo ona kinokazališta, u kojima se prikazuju „Bosna-filmovi“ Najnovija filmska dela „Bosna“

Anna Boleyn sa Henny Porten

Gospodarica svijeta sa Mia May

u 8 sjajnih i senzacionalnih opohah,

Kako je Golem na svijet došao

filmsko umetničko delo sa Paul Wegener,

Malo prosjačko veličanstvo

Svi ovi filmovi jesu:

„BOSNA-FILMOVI“

Bačkansko brašno (moko)

kukuruz, činkvantin, zob, (oves) i ine plodine uz najnižje dnevne cijene. Vreće iz jute, tekstilite i papira nove i rabljene prodaje:

Vestra, trgovinsko dioničarsko društvo u Zagrebu.

Prvovrstni

čevljarski klej

à K 24.— za kg v pločevinastih škatljah razpošilja najmanj 5 kg po povzetju **J. Keber, tvornica kem. tehn. izdelkov Tacon** pri Ljubljani. Pri većjem odjemu popust.

F. & E. REMZGAR

seboslikarstvo in pleskarstvo

Kolodvorska ul. 18. **LJUBLJANA** Čopova cesta 10.

Specijalna tvrdka za šladrane lesa, kakor tudi za najmoderneše slikanje sob.

Prodaja na Vrhniki veliko osonadstropno

trgovsko hišo

s skladiščem in dvoriščem, na najlepšem, pet minut od kolodvora oddaljenem kraju trga. Naslov se izve v upravi Slov. Nar. 1117

Nudim za takoj SOL

namiko, čisto, belo, drobno, v pravih novih jutastih vrećah, pri većjem odjemu: po K 6-20 kg. **Franko vreće, franko kolodvor Ljubljana. — I. PERDAN**

Transformator na olje!

T. T. O. S.

15 K. W. A. 5250 voltov 1-78 amp.

220 39-81 amp.

50 period, **Siemens & Schuckert** skoro nov, se prodaja takoj. **M. Olama, Celje.**

Razprodam

nad 300 hl vinskih posode v Belicah, Banat, Vpraša se J. Augustin, Dunajska cesta 36. 1190

G. F. Jurásek
uglaševalec glasovirjev in trojevec z glasbilo

Ljubljana, Wolfova ul. 12

Stedilnik

zelo lepo in hitro izdelan, primeren za večjo gostino ali hotel, je ceno naroden. — V zalogi imam tudi vsakovrstne štedilnike lastnega izdelka, točne in tudi ro. solidnih cenah **Franc Tosič, ključavničarski mojster, Ljubljana Jeranova ul. 5. 957**

Polsvilnati in ce osvilnati blagovi.

Velika zaloga vseh vrst **EDUARD KUNSTADT**

Wien, I. Fleischmarkt 26. poleg hotela Post.

Prva dunajska vestrnica za svilo.

Hiša

v Beljaku tik državnega ko dvora, z dobro idočo restavracijo donadstropna, sezidana v letu 1914, in

posetvo

v Podkloštru (Arnoldstein), obstoječe iz hiše s trgovino z mešanim blagom poleg kolodvora in glavne ceste, gospodarskih poslopj — vse v najboljšem stanju — in več zemljskih parcel v skupni izmeri 58 ha, od tega 44 ha gozda, se

proda ali zameja

za hišo ali posetvo v Jugoslaviji. Pisane ponudbe do 1. marca t. l. p. d. „Hiša in posetvo/1221“ na uprav. Slov. Naroda. 1221

100 kruna

Riz Abadić zlati

Vila Volebita

Ter i Sport

sortirano u kućilama (škatljah) razšilje

A. ROMANO

Jurišičeva 6 Zagreb, u dvorištu telefon 3-98.

Prost izvoz!

Šivalne stroje in vozilna kolesa

najfinije izvršitve razpošilja zopet po vsej Jugoslaviji

A. Welsberg, Wien, II., Untere Donaustrasse 23/5.

Hrvatska korespondenca.

Cenovniki zastoj.

Kukuruz

zobi, (oves) mekinje graha, (fižol) brašna (moka) samo na vagone dobije se jeftino kod **A. Romano, Zagreb, Jurišičeva 9**

Dverište, Telefon 3-98.

Barve za blago v zavitkih

anilinske barve za vse obrti, s prostim izvozom, izborna mirovna kakovost najljepših nians in bogate izbire. Zujamčen uspeh. — Naročila na: **ADOLF KRAUS, Praga I, Královská 5. Anilinfarben.**

ELEVATOR

GLAVNA ZALOGA ZA SLOVENIJO

FRANCOSKO F. SIBENIK

LJUBLJANA

Gosposka ul. 16.

Vročeparna lokomobila „LANZ“

40/52/60 k. s. izdelana 1910;

Vročeparna lokomobila „WOLF“

44/65/85 konj. sil izdelana leta 1906.

Obe 12 atm., najmodernejša naprava, malo rabljeni posebno pripravi za lesno industrijo. 800 zabojev češkega plošča. stekla 4/4. 120 vagonov iz dalmatinskega portland cementa, ima na razpolago „PROMET“, tehnično industrijsko podjetje, ur. z om. zav. Ljubljana.

Velebanka išče za svoje železnisko-trgovsko podjetje v Sarajevu izurjenega in zanesljivega STROKOVNJAKA

za nadzorovanje vodstva podjetja. Ponudbe na J. B. Ljubljana, glavna pošta, poštini predal šte. 15.

Posetite II. Mednarodni vzorkarski veletrg v Pragi.

(od 29. svečana do 8. sušca 1921.)

Izredna prilika za navezanje trgovskih odnosov z najbolj industrialno državo srednje Evrope. Nad 4000 rastavljalcev. Bogata ekspozicija čehoslovaških in inostranskih izdelkov v 18 glavnih skupinah.

I. Stavbena industrija.

II. Kovinarska industrija.

III. Elektrotehnika, mehanika, optika.

IV. Lesna industrija.

V. Tekstilna industrija.

VI. Oblačilna industrija.

VII. Galanterija in sorodna industrija.

VIII. Kože.

IX. Steklo, porcelan in druga keramika.

X. Kemija in zdravstvenost.

XI. Umetniška industrija.

XII. Živila in poljedelski pridelki.

XIII. Godala (godbeni instrumenti).

XIV. Igrače in lutke.

XV. Športne potrebščine.

XVI. Grafika, papir, šolske in pisarniške potrebščine.

XVII. Draguljarstvo, zlatina, srebrnina, urarstvo.

XVIII. Skupina raznoterosti.

Izborna želez. zveza. Udeleženci veletrga imajo na izkaz legitimacije in odznaka 50%, popusta na železnicah v Čehoslovski, kraljevini SHS, in Avstriji posebni vlaki iz tujine s tarifnim popustom. **Naravovoljna stanovanj.** Preskrbljevanje vstopnic v gledišča, muzeje, koncerte in pod. Pospešeno reševanje pasovnih zadev in popust pristojbin pri vidiranju.

Veletržne pristojbine in legitimacije preskrbe inostranskim interesom zastopniški konzularni uradi čehoslovaške republike in oficijalni zastopniki praških vzorkarskih veletrgov. Na eventualna vprašanja odgovarja veletržna pisarna v Pragi, Staroměstská radnice. Cena odznakov (z legitimacijo) 20 dinarjev SHS.

Posetite Prago, eno izmed najkrasnejših mest sveta!

Velika zaloga klobukovin slavnih se dobi pri

Franc Cerar

tovarnar v Stobi pošta Domžale
Prevezajo se tudi stari klobuki in slavniki v popravilo pri Kovačevič i Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.

Sprejemanje v sredo in soboto.

Edina tovarniška zaloga šiv. strojev za rodbinsko in obrtno rabo, v vseh opremljenih, material predvojni. Dalje igle, olje, posamezni deli za vse sisteme na veliko in malo.

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Večletno jamstvo. — Ugodni plačilni pogoji. — Popravila se sprejemajo.

Na veliko in malo potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje, sukanec, čevljarška preja, toaletne potrebščine, modno blago, pletenine i. t. d.

Veliko zalogo velikonočnih in drugih razglednic

po zelo nizki ceni priložna turška

Ivan Bonač, Ljubljana.

Motor na sesalni plin „Astra“ madž. drž. zel. 32 HP off. kupljen l. 1918 kompl. na kolesih montiran K 220.000
Motor na sesalni plin firme Langen & Wolf kompl. 30 HP off. K 180.000
Lokomobila Schullerworth (Verbandmaschine) 25 HP z dvema cilindroma kompl. K 120.000

Motor na surovo olje (Wohanka & Co. Bpesti) 24 HP kompl. K 125.000
Stroji so v najboljšem stanju, ter se morejo takoj staviti v pogon. Resnim reflektantom priporočam, da se radi informacije pri meni aglase. Lekarna WACHA, Metlika.

Sveče, vosek, polvosek - lojevino in parafin -

trden ceresin 68/70° K 47.—, la. destil. lojevina K 80.— dobavlja franco obmejsa postaja.

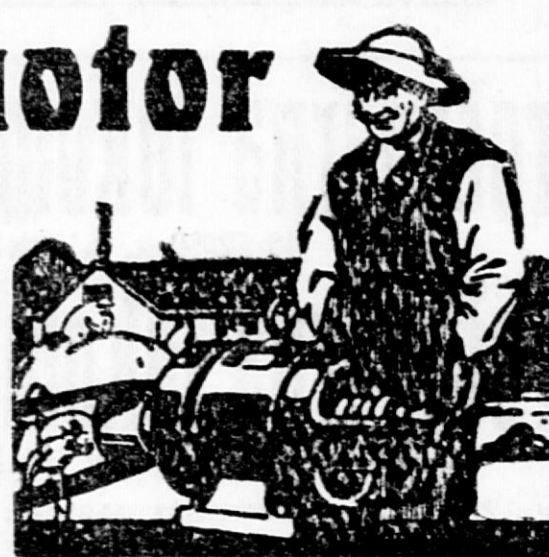
J. VLADYKA & SIN, tovarna sveč, Litoměřice, Č. S. R.

Pögemotor

najboljši za poljedelstvo, rokolstvo, obrtni in industriji. Stalna velika zaloga motorjev in elektromaterijala. Instalacije.

SAKS & TRATNIK

elektrotehnično podjetje oddelki elektro-stroji. Ljubljana-Maribor

Pfaff šivalni stroji

so najpopolnejši! Največja zaloga za vsakovrstno obrt od navadnih do najfinjših oprem. Večletna garancija.

IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ulica 7.

Prva trgovska hiša

v sredi Maribora z veliko trgovino in stanovanjem se takoj prodaja. Dopisi pod „Redka prilika“ na anončno ekspedicijo AL. MATELIC, Ljubljana.

Jagodić i Živković Vukovar (Srem)

Na nakladališču ponujava vsako množino krompirjeve moke, sirupa in druge lectarske robe.

Pri večjih naročilih znaten popust.

Modni salon Stuchly - Maške Ljubljana

Zidovska ulica številka 3. Dvorski trg številka 1.

Priporočajo največje izbere spomladanskih klobukov in čepce. Popravila se točno izvršujejo. Žalni klobuki v zalogi.

Zopet nekaj za Vas!

Mučil Vas glavobol? Trganje po udih? Glut in revmatizem? Prehlajenja? Nesparvanje? Nervoznost?

Potekajte tudi Vi Fellerjev prvi Elza Plaid. Čudili se boste in kralji Fellerjev Elza Plaid kot dobrega prijatelja v hudih časih! 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 42— K. Revmatizem, prehladi, tablete zoper revma 18— K. Aspirin prašek 15— K.

All kašljate?

Sine odvajanje in kašelj tolaži Zagorci prsti sok 9— K. Hoga pločice (prsti pastile) zoper kašelj 7— K. Bomboni iz slada in topota od 3— K. naprej. Prsti čaj proti kašlju 6— K. Plakerni prašek 8— K. Ousjekol sirup na zdrav. predpis 40— K. Lipov čaj 8— K.

Glavobol?

Ravno tako pripraven, kakor sancerljiv v uporabi je Fellerjev mentolni brnik „Elza“ 12 K. Prašek zoper razila 30— K.

Zobobol?

Zobne kapljice 8— K. Zeleno olje 30— K. Očena voda 5— K.

Srbečica, garje.

Mazilo zoper garje 12— K. Nephtholno mazilo 16— K. In 20— K. Zvepljeno mazilo 12— K. Vsa ostala mazila kakor Zinkovo mazilo, belo svinčeno mazilo, aromatično mazilo, lavorovo mazilo v skatljah po 8—, 7— in 12— K. Mazilo za rane 16— K. Očena mazila in kalfni cvet 12— in 60— K. Mazilo zoper ozeblino 15— K. Disilikon obliži, repni obliži 2— in 4— K. Cvet in mazilo za gošče 15— K.

Zdravila za živino.

Živinski prašek 790 K. Mazilo za konje 20— K. Aralika 6— in 30— K. Granatni prašek 15— K. Kroglice 15— K. Trepantinsko olje 6— in 30— K. Oostil lepenila 6— in 10— K. Mazilo zoper uši 8— in 12— K.

Pri vprašanju

nej se priloži poštne znamke za odgovor.

II. Naročila se adresirajo na:

EUGEN V. FELLER, lekarna, Stubica donja, Elza trg 238, Hrvatska.

All Vam želodec ni v redu? Težka prebava? Nimate teka?

Oj, kako boste zadovoljni, če poiskate Fellerjeve prave Elza kroglice! Te so resnično dobre! 6 kroglice 18— K. Sagrada Eubler 12— K. Zeleno okrepilno sredstvo 20— K. Relaxin in življenjski cene 6— K. Pravdo Sechoferjev balsam 15— K.

Za prebavo!

Prebavni prašek 4— K. Soda bikarbonata 3 K. Otvarjalna železnica sol 6— K. Karšbadski sol 6— K. Raperolni zdravila. Hoga-železnica soli po prof. Nussner-ju 1 skatija 25— K. Najfinišje ricinovo olje 6— in 30— K. Tamarindni pastile 250 K. Čaj za čiščenje krvi 8— K. Seneblater in Muterblater od 3 krome naprej.

Slabokrvnost?

Tekoči železni ekstrakt 20— K. Železni albuminat 40— K. Na zdravniški predpis Arsoferintekstetol iz lekarn k sv. Duha na Dunju 36— K. Hogaferin 48— K. Agnani železni sirup 20— K. Bistrotoketol 18— K. Pravo najfinišje ržbe olje „Elza“ 85— K.

Sredstvo zoper gliste!

Elza glitovni sladkorji 1 vrečka 750 K, sladkano ali čisto glitovno seme na tehtnico od 4— K. naprej.

Proljeje, diareja?

Bakterijeve kolere kapljice 15— K. Krčne kapljice 10— K. Clometova kapljica, Melkov cvet, Kamitene kapljice, Kimlove kapljice, Prominčova kapljica, Baldrian kapljice, Hofmannova kapljica, mala steklenica 6— K. velika 30— K. Bobrove kapljice (Bibergeitropfen) za žene 30— K.

Državna trošarina

se računa pri diskontnih pripravah posebno, ampak samo po lastnem stroku.

Omot in poštnina

se računa posebno, toda najceneje. Priporočajo se več enkrat naročiti, kajti stroški na več robe razdeljeni, manj znašajo.

Najnižje cene!

Modna trgovina A. ŠINKOVIC nasled. Ljubljana

Mestni trg številka 19.

Točna postrežba.

Priporočajo veliko izbiri perila za dame, gospode in novorojenčke.

Pletene jopice, rokavice, nogavice.

Kravate, svila, stezniki.

Toaletne potrebščine.

Galanterija.

Vse potrebščine za šivilje in krojače.

Štiri milijone kron

zadene v najbolj srečnem slučaju igralec drž. raz. loterije.

Novo žrebanje

se vrši že 7. in 8. marca. Kdor v drugem razredu ni zadel, mora zamenjati srečke II. razreda za nove srečke III. razreda vsaj do 2. marca. Nova srečka stane kolikor stara: cela K 192—, polovica K 96—, četrt K 48—, osmina K 24—, Kdor doslej še ni igral, a hoče igrati v tretjem razredu, mora plačati srečko prvega, drugega in tretjega razreda, torej trikratni iznos. Zadnja prilika! Nekaj srečk ima še na razpolago

Zadružna gospodarska banka, del. družba v Ljubljani, Dunajska cesta 33, I.

Telefon številka 508.

Štev. pošt. čekov. urada SMS 12.051

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg številka 4,

izvršuje vsa v bančno stroko spadajoča dela kar najkvalitetneje.

Obrestuje vloge na tekoči račun s

4%

od dne vloge do dne dviga.

Izdelovalnica perila

Izdeluje opreme za novoste in novorojenčke ter srajce za gospode po meri. — Priporočajo se:

Albina Bogataj - Sitar, Židovska ulica številka 1, II. nadst.

Jugoslavenski Lloyd d. d.

Beograd 846 Brankova u. 12
Brz. adresa JUGOLLOYD Telefon br. 16-32

Mi lifornjemo sa tačnim rokom lifornjanja: elektrotehnički materijal, poljoprivredne mašine, mašinerije za svaku potrebu, sve mašinerije za instalaciju industrijskih preduzeća. — Besplatno ponudbe kao i stručni zastupnici stoje na usluzi.

I. Sandrin, Ljubljana

Velika zaloga usnja, kož, podplatov, gonil, vsakovrstnega usnja, njih lermenov in boksa

na debelo.

Mestni trg 6.

Tovarna JOS. REICH

Barva vsakovrstno blago, Kemično čisti obleke. Svetilolika ovratnike, za pestnice in srajce. Ljubljana, Poljanski nasip št. 4
Podružnice: Selenburgova ulica 4.
PODRUŽNICE: MARIBOR NOVO MESTO KOČEVJE
Gospodsk. ul. 39. Glavni trg številka 39.

Jugoslavenski Lloyd d. d.

Beograd 846 Brankova u. 12
Brz. adresa JUGOLLOYD Telefon br. 16-32

Mi lifornjemo kao specialitet iz naše sopstvene fabrike: Odele za razna poslove svake vrste za rudarske radenike, za razna nadležstva i industrijske preduzeća, muška svedena odele, dečija odele. Samo na veliko! Besplatno šaljem obris i svoj zastupnik.

Jugoslovansko inženirsko podjetje

družba z omejeno zavezo
MARIBOR
inženirska pisarna in stavbeno podjetje

Projektiranje in izvršitev visokih, betonskih in železobetonskih stavb, industrijskih in poljedelskih ter vodnih zgradb, naprav za vodne sile itd. — Preseje in nasvetovanja. — Dobav. vsega gradbenega, industrijskega in tehničnega blaga, železnice, orodja, nosilcev, betonskega železa, tračnice in materijala za ozkotirne železnice, elektroteh. materijal, cement, gips, lepenka i. t. d.

Naslov za brzojavke: „JIP“ - MARIBOR.

Rudolf Pevec

trgovca v Mozirju,

je otvoril svojo podružnico v Beški, Srem, v bližini Beograda in Novega Sada ter bode v položaju najceneje in najkvalitetnejše postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječmenom, ovsem, vsakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjama, vinom karlovačkim in banatskim, vse najceneje po dnevnici ceni. Naročila naj se pošiljajo direktno na tvrdo Rudolf Pevec v Beški, Srem. Naslovi: Pevec, Beška, Srem. Nakupoval bodem direktno od kmetov ter bodem mogel konkurirati z vsako drugo tvrdo. Obenem se bodo tamkaj prodajale deske, les in drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventuelne informacije. Za mnogobrojno naročilo se priporoča

Rudolf Pevec, prva slovenska torčka v Sremu.